

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

MÍSTNÍ AKČNÍ PLÁN ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ PRO ORP HOŘICE DO ROKU 2023

Analytická část

ORP **HOŘICE**

Předkládá realizační tým projektu: **MAP pro ORP Hořice II**

Reg. číslo projektu: **CZ.02.3.68/0.0/0.0/17_047/0009095**

Aktualizovaná verze 2.1

Schváleno Řídícím výborem s platností ke dni 24.10.2022.

Podchlumí
MÍSTNÍ AKČNÍ SKUPINA

.....
předseda Řídícího výboru
MAP pro ORP Hořice II

OBSAH

I	ÚVOD	3
1.1	ZÁKLADNÍ ÚDAJE O PROJEKTU	4
1.2	REALIZÁTOR PROJEKTU MAP II.....	5
1.3	CÍLOVÉ SKUPINY MAP II.....	5
1.4	SMYSL A CÍL PROJEKTU MAP NA HOŘICKU	5
1.5	STRUKTURA DOKUMENTU MAP	8
2	ŘÍZENÍ PROCESU MAP	10
2.1	ORGANIZAČNÍ STRUKTURA MAP	10
2.2	IDENTIFIKACE DOTČENÉ VEŘEJNOSTI.....	10
2.3	KOMUNIKAČNÍ PLÁN	11
3	ANALYTICKÁ ČÁST	12
3.1	ŘEŠENÉ ÚZEMÍ MAP II.....	12
3.2	SUBJEKTY ZAPOJENÉ DO MAP II.....	13
3.3	ANALÝZA ZAJINTERESOVANÝCH STRAN	15
3.4	ANALÝZA RIZIK.....	16
3.5	SOULAD SE STRATEGICKÝMI DOKUMENTY	16
3.5.1	Národní strategie	17
3.5.2	Krajské strategie.....	17
3.5.3	Strategie na území ORP Hořice	17
3.6	ČERPÁNÍ ŠKOL V RÁMCI ŠABLON I., II. A III.	18
3.7	DEMOGRAFICKÉ SOUVISLOSTI.....	18
3.8	AGREGOVANÉ REFLEXE.....	20
3.8.1	Reflexe škol v oblasti inkluzivního vzdělávání.....	21
3.8.2	Agregovaný popis potřeb škol	26
3.9	INFORMACE O POTŘEBÁCH INVESTIC VE ŠKOLÁCH A STUPNI PŘIPRAVENOSTI	26
3.10	SWOT-3 ANALÝZA.....	27
3.11	PRIORITY ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ, HLAVNÍ PROBLÉMY K ŘEŠENÍ A ANALYTICKÝ POPIS JEJICH PŘÍČIN.....	47
4	PŘÍLOHY	61

1 ÚVOD

Dokument MAP II, který právě otevíráte, je již třetí fází místního akčního plánování v území - vychází z původního dokumentu Místní akční plán vzdělávání pro ORP Hořice 2017 - 2023 (**MAP I**, reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/15_005/0000058), resp. jeho **aktualizace v roce 2020**, a navazuje tak na to, co již bylo v rámci partnerství v procesu místního akčního plánování v území vytvořeno, naplánováno a realizováno. Plánováním je myšlena pozitivní změna ve vzdělávacím prostředí na území ORP Hořice, kdy je třeba se znovu vrátet k vizi, strategickému rámci a stanovení priorit pro další postup. Navazující roční akční plány (na roky 2020, 2021, 2022) jsou v území naplňovány, vyhodnocovány, dle potřeb území a aktualizovány na každý další rok. Tento dokument je tedy jedním z hlavních výstupů projektu Místní akční plán rozvoje vzdělávání pro ORP Hořice (**MAP II**, reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/17_047/ 0009095).

Tuto analytickou část MAP bylo nutné **revidovat** na základě nových dat a informací z území, dílčích jednání realizačního týmu a pracovních skupin a také na základě analýz a výstupů vytvořených v druhé polovině projektu MAP II pro ORP Hořice (**2020-2022**). Postup aktualizace byl dán metodikou projektu. Veškeré závěry a výstupy analytické části byly projednávány, připomínkovány a doplňovány dle potřeb hlavními aktéry v území, pracovními skupinami nebo Řídícím výborem MAP II. Celá analytická část rovněž prošla konzultačním procesem s širokou veřejností.

Postup aktualizace analytické části byl následující:

1) Realizační tým připravil **podklady k aktualizaci analytické části**:

- SWOT analýzy a poznatky z druhé části projektu **MAP II**.
- data z dokumentů vytvořených z druhé půlky realizace projektu MAP II z analytické činnosti s aktéry vzdělávání v území MAP Hořice
 - výsledky **dotazníkového šetření MŠMT**
 - **popisy potřeb** každé školy
 - **průběžné** vyhodnocování naplňování **ročních akčních plánů** vzdělávání na rok 2020, 2021, 2022
 - **informace o stávajícím stavu**, inkluze, čtenářské, matematické a digitální gramotnosti vč. srovnání se situací v ČR (ČŠI, PISA, TALIS aj.)
 - **vyhodnocení evaluací** – externí Evaluace realizace projektu MAP II (2022), Evaluace pracovních skupin, Evaluace implementace MAP II a Evaluace Ročního akčního plánu 2017/2019, 2020, 2021
 - výstupy **Průběžných sebehodnotících zpráv** z projektu MAP II
 - **Reflektivní zprávy jednotlivých škol**
 - **Hodnotící zprávy ze setkání lídrů**
- poznatky z **aktuálních strategických plánů** v rámci dokumentu Analýza existujících strategických záměrů a dokumentů v území ORP Hořice
- informace získané z **diskusí** v území ORP Hořice během realizace MAP II.

2) Všechny podklady byly předloženy **pracovním skupinám** k diskuzi a úpravám. V pracovních skupinách došlo k revizi **SWOT–3 analýz**, k identifikaci **problémů** a jejich **příčin**. Z revize ovšem nevzešly podstatné změny, a proto na základě těchto poznatků nemusela být realizačním týmem revidována **Analýza hlavních problémů** k řešení v oblasti vzdělávání v ROP Hořice, popis jejich příčin a návrhy řešení.

- 3) Realizačním týmem byly dále doplňovány informace o **potřebách investic** ve školách jako základ pro budoucí změny ve Strategickém rámci MAP II.
- 4) Na základě výše uvedeného pracovní skupiny dále aktualizovaly **prioritní problémy** k řešení. Tyto výstupy byly podkladem pro tvorbu strategické části MAP

Některé dílčí analýzy jsou součástí tohoto dokumentu, jiné jsou v analytické části pouze zmíněny a přiloženy jako přílohy, a ty zásadní tvoří samostatné kapitoly. Jedná se např. o SWOT-3 analýzy nebo aktualizaci hlavních problémů k řešení.

1.1 ZÁKLADNÍ ÚDAJE O PROJEKTU

Cílem projektu MAP je zlepšení kvality vzdělávání v mateřských a základních školách, a to zejména podporou aktivní spolupráce zřizovatelů, vedení škol a ostatních aktérů ve vzdělávání v řešeném území. MAP je součástí tzv. akce KLIMA primárně zaměřené na rozvoj kvalitního a inkluzivního vzdělávání dětí a žáků do 15 let. Spolupráce zřizovatelů, škol a ostatních aktérů ve vzdělávání povede k řešení místně specifických problémů a potřeb. To znamená společné informování, vzdělávání a plánování partnerských aktivit pro řešení místně specifických problémů a potřeb, které povedou k systémovému zlepšení řízení mateřských a základních škol prostřednictvím začleňování dlouhodobého plánování jako nástroje ke kvalitnímu řízení škol. Strategický plán přispěje ke sdílenému porozumění cíle, orientaci na kvalitní a inkluzivní vzdělávání, podpoře škol se slabšími výsledky, rozvoji potenciálu každého žáka, dostupnosti kvalitního vzdělávání každého dítěte a žáka a zlepšení spolupráce v území s využíváním mimoškolních zdrojů pro rozvoj vzdělávání dětí a žáků a ke zlepšení spolupráce s rodiči.

Název projektu	Místní akční plán rozvoje vzdělávání pro ORP Hořice II
Zkrácený název	MAP pro ORP Hořice II
Reg. č. projektu	CZ.02.3.68/0.0/0.0/17_047/0009095
Operační program, prioritní osa, cíl:	OP VVV (Výzkum, vývoj a vzdělávání), prioritní osa PO3 Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání, specifický cíl 3 Rozvoj systému strategického řízení a hodnocení kvality ve vzdělávání
Řídící orgán	Řídící orgán operačního programu výzkum, vývoj a vzdělávání ČR - Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Realizátor projektu	 MAS Podchlumí, z.s., Holovousy 39, 508 01 Hořice
Trvání projektu	1. 11. 2018 - 31. 10. 2022
Logo projektu	
Webové stránky	Místní akční plán ORP Hořice https://www.maphorice.cz/
Facebook	MAP ORP Hořice https://www.facebook.com/MAP-ORP-Ho%C5%99ice-2240667446201770/

Kontaktní osoby (realizační tým projektu)	Mgr. Zdeňka Novotná – hlavní manažerka MAP II Ing. Helena Kráčmarová – finanční manažerka a účetní MAP II Mgr. Kristýna Švůgerová – koordinátorka MAP II Mgr. Dana Janková – koordinátorka implementace MAP II
--	---

1.2 REALIZÁTOR PROJEKTU MAP II

Nositelem a realizátorem projektu Místní akční plán rozvoje vzdělávání pro ORP Hořice II (dále též jen „MAP II“) je Místní akční skupina MAS Podchlumí, z.s., která tak byla v přípravné fázi projektu po dohodě se všemi důležitými aktéry v řešeném území zvolena, zejména vzhledem k znalosti řešeného území, mnohaletým zkušenostem s komunitním plánováním, projektovým řízením a se zpracováním strategických dokumentů. MAS byla založena na sklonku roku 2005. Název regionu je dán polohou na svazích výrazného terénního hřebetu – chlumu.

1.3 CÍLOVÉ SKUPINY MAP II

Cílové skupiny blíže popisuje Příloha č. 1 Řízení procesu MAP (kapitola 6.1 Cílové skupiny projektu), která popisuje také způsob zapojení cílových skupin (všech aktérů) do projektu MAP II (kapitola 7 Komunikační plán).

- Děti a žáci do 15 let
- Pedagogičtí pracovníci škol a školských zařízení včetně vedoucích pedagogických pracovníků
- Pracovníci a dobrovolní pracovníci organizací působících v oblasti vzdělávání nebo asistenčních služeb a v oblasti neformálního a zájmového vzdělávání dětí a mládeže
- Rodiče dětí a žáků
- Pracovníci organizací působících ve vzdělávání, výzkumu a poradenství
- Zaměstnanci veřejné správy a zřizovatelů škol působících ve vzdělávací politice
- Veřejnost

Cílem realizačního týmu bylo motivovat jednotlivé cílové skupiny pro zapojení do aktivit souvisejících s tvorbou MAP II tak, aby byly ochotné podílet se na aktivitách souvisejících s komunitně řízeným plánováním. Zapojení zástupci cílových skupin budou mít možnost ovlivnit, jakým směrem se bude orientovat rozvoj vzdělávání ORP Hořice, jaké projekty v rámci OP VVV a IROP budou na území ORP Hořice realizovány atd.

1.4 SMYSL A CÍL PROJEKTU MAP NA HOŘICKU

Cílem projektů MAP v celé ČR je obecně především zlepšení kvality vzdělávání v mateřských a základních školách prostřednictvím podpory spolupráce zřizovatelů, škol a ostatních aktérů ve vzdělávání. Tato spolupráce je založena zejména na společném informování, vzdělávání, plánování partnerských aktivit pro řešení místně specifických problémů a potřeb. Díky podpoře spolupráce škol a nastavením udržitelného systému partnerství dochází ke zlepšování vazeb mezi jednotlivými školami a tím i zvýšení úrovně vzdělávací a motivační kultury ve školách, jež je zaměřena na rozvoj každého dítěte a pedagoga.

Smysl projektu MAP v ORP Hořice je však daleko hlubší než zpracování „pouhé“ strategie. Daleko větší důležitost realizační tým spatřuje v napojování a prohlubování spolupráce a komunikace s dalšími aktéry vzdělávání, řediteli škol, pedagogy, lidry, ale také se zřizovateli škol a rodiči apod. Lidé, kteří pracují ve školství mnohdy celý život, vidí, že je třeba takových aktivit, které jsou zahrnuty v projektu, a že je třeba měnit také smýšlení veřejnosti. Cílem je společný dialog, co je možné a reálné udělat, aby se kvalita vzdělávání na Hořicku zlepšila. Členové pracovních skupin projektu velmi pěkně spolupracují na konkrétních aktivitách, které podporují tradice a povahu území. Výstupy těchto aktivit budou přínosné napříč cílovými skupinami do budoucna. MAP je sice typově měkkým projektem, ale zabývá se také investičními potřebami škol, které jsou zaneseny do dokumentu MAP. Všechny tyto záměry se sejdou prostřednictvím projektů MAP z celé České republiky a musí být v souladu s každým konkrétním projektem předloženým do výzev IROP/PRV.

Díky pravidelným setkáváním realizačního týmu a pracovních skupin dochází pravidelně k tvorbě ročního akčního plánu a jeho aktualizací v návaznosti na aktuální potřeby škol, ale také s ohledem na nabízené dotační možnosti programů EU. Ty jsou realizovány v rámci tzv. „**implementačních aktivit**“, prostřednictvím kterých jsou realizované akce zaměřené na prioritní témata MAP a svoji pozornost soustředí na hlavní cílové skupiny projektu – především děti, žáky, pedagogy, ale např. i širokou veřejnost (zejména pak rodičovskou).

VÝVOJ PROJEKTU MAP NA HOŘICKU

Místní akční plánování rozvoje vzdělávání v ORP Hořice započalo v **únoru 2016**, kdy odstartoval dvouletý projekt Tvorba místního akčního plánu rozvoje vzdělávání ORP Hořice (**MAP I**), jehož realizátorem byla MAS Podchlumí, z.s. V rámci tohoto projektu došlo k navázání a prohloubení komunikace a spolupráce mezi všemi důležitými aktéry vzdělávání dětí a žáků do věku 15 let na Hořicku, jejichž společným zájmem byla podpora akčního plánování vedoucího ke zkvalitňování výchovně vzdělávacího procesu s přihlédnutím k místně specifickým problémům našeho regionu.

Plánovací proces byl zahájen důslednou analýzou aktuálního stavu, na níž navázala strategie a akční plán. **Finálním výstupem** projektu MAP I se stal dokument Místní akční plán rozvoje vzdělávání pro správní obvod obce s rozšířenou působností Hořice 2017 – 2023, obsahující mj. přehled investičních i neinvestičních záměrů škol a zapojených subjektů, který je důležitým výstupem pro plánování dalších výzev z OP VVV či Integrovaného regionálního operačního programu (IROP). Kromě plánovacích aktivit byly realizovány i vzdělávací akce cílené zejména na pedagogy zapojených škol.

Od **listopadu 2018** má projekt MAP pokračování v podobě navazujícího Místního akčního plánu rozvoje vzdělávání II (zkráceně též **MAP II**). Čtyřletý projekt si klád za cíl podpořit a **rozvinout struktury a spolupráce nastavené v MAP I a navázat na jeho výstupy**. Podobně jako v předchozím projektu i v MAP II funguje řídicí výbor, pracovní skupiny či tematické skupiny, které se zaměřují na klíčová témata definovaná v předchozí fázi projektu. Pokračují též akce vzdělávací. Realizátorem projektu je opět MAS Podchlumí, z.s.

Kromě plánovacích a vzdělávacích aktivit přichází navazující projekt s atraktivní novinkou v podobě tzv. **implementace**, která představuje realizaci konkrétních aktivit naplánovaných v MAP I. Mezi hlavní témata implementace, na které se MAP II ORP Hořice zaměřuje, patří čtenářská, matematická a digitální

gramotnost a také polytechnické vzdělávání. Důležitým tématem, které se prolíná všemi řešenými oblastmi, je též otázka rovných příležitostí ve vzdělávání

KLÍČOVÉ AKTIVITY PROJEKTU

Projekt MAP II je od počátku realizován v souladu s metodikou projektu „Postupy MAP II – Metodika tvorby místních akčních plánů v oblasti vzdělávání, verze 3“. Projekt je realizován v rámci 4 klíčových aktivit (KA):

KA1 – Řízení projektu – Řízení projektu probíhá po celou dobu realizace projektu a je stěžejní aktivitou projektu. Cílem aktivity je nastavit postupy řízení projektu tak, aby zajišťovaly průběžné řízení a kontrolu realizace projektu. Výsledkem realizace KA1 jsou kvalitně řízené a realizované aktivity KA2 a KA3 a odborná a administrativní podpora procesu MAP.

KA2 – Rozvoj a aktualizace MAP – V rámci aktivity je realizován a prohlubován proces společného místního akčního plánování, rozvoj partnerství v území, rozvoj a aktualizace dokumentu MAP II vč. zpracovávání akčních plánů. KA2 je tvořena soustavou povinných a volitelných podaktivit tak, jak jsou stanoveny metodikou projektu. Očekávanými výsledky této aktivity je: prohloubení procesu společného plánování v území včetně procesu strategického plánování v samotných školách, prohloubení procesu spolupráce mezi školami a územím a rozšíření spolupráce v rámci procesu společného plánování na i další subjekty.

KA3 – Evaluce a monitoring MAP – Aktivita probíhá průběžně během realizace projektu. Je tvořena povinnými podaktivitami:

- **3.1 Monitoring a evaluce MAP** - pravidelný monitoring a vyhodnocování realizace celého projektu (včetně realizovaných aktivit Implementace), naplňování priorit a cílů MAP a naplňování akčních plánů. Jsou zjišťovány přínosy a je vyhodnocována úspěšnost procesů fungování a rozvoje partnerství.
- **3.2 Zpracování sebehodnotící zprávy** - zhodnocení realizace projektu: zhodnocení jeho procesní i věcné stránky, konkrétně zhodnocení řízení projektu, průběžné zhodnocení realizace aktivit projektu a dosahování cílů především v oblasti rozvoje a podpory partnerství v území, a to včetně navržení případných opatření ke zlepšení (podle závazné Metodiky pro vnitřní evaluaci projektů PO 3 OP VVV).

KA4 – Implementace MAP I – na základě podrobných analýz provedených v rámci aktivity 2.8 projektu MAP II v r. 2020 byly stanoveny priority a cíle, na kterých se shodli aktéři ve vzdělávání. Tyto priority a cíle jsou obsaženy ve schváleném dokumentu MAP II. KA implementace MAP vychází z těchto dohodnutých priorit, resp. stanovených cílů, a podstatou této aktivity je přispět k naplnění těch cílů MAP, které považují klíčoví aktéři ve vzdělávání za stěžejní a které není možné naplňovat z jiných zdrojů (riziko dvojího financování).

1.5 STRUKTURA DOKUMENTU MAP

Logická struktura dokumentu byla navržena tak, aby byla v souladu s metodikou uvedenou v dokumentu „Postupy MAP II – Metodika tvorby místních akčních plánů v oblasti vzdělávání“ a zároveň zohlednila tradiční strukturu strategického plánování. Analytická část definovala potřeby a problémy ve vzdělávání na Hořicku vč. příčin a návrhů řešení jako základ pro aktualizaci priorit. Strategická část dále definuje vizi pro rozvoj vzdělávání, opatření a cíle, které určují směr strategického plánování a aktivit. Je proto dbáno na to, aby dílčí výstupy plánování byly v souladu s těmito Opatřeními.

- 1) V **úvodní části** dokumentu MAP II jsou popsány základní informace o projektu, realizátorovi a zájmovém území. Popisuje také cílové skupiny a zapojené subjekty do projektu, vyjasňuje cíl a smysl projektu.
- 2) V kapitole **Řízení procesu MAP** je znázorněna organizační struktura MAP rozvoje vzdělávání ve SO ORP Hořice, která je tvořena:
 - Řídícím výborem: Je hlavním pracovním orgánem MAP II, projednává a schvaluje jednotlivé výstupy projektu. Je tvořen zástupci klíčových aktérů ovlivňujících oblast vzdělávání na území SO ORP Hořice
 - Pracovními skupinami: Tvoří je ustálená seskupení aktérů z cílových skupin. Aktivně ovlivňují výstupy projektu, podílí se na stanovení cílů, priorit a aktivit.
 - Realizačním týmem: Odpovídá za realizaci projektu a tvorbu jeho výstupů. Vede jej hlavní manažer.

Dále kapitola identifikuje dotčenou veřejnost – relevantní aktéry vzdělávání a definuje také komunikační plán vůči těmto aktérům, cílovým skupinám, a veřejnosti.

3) Analytická část

Analytická část je základem pro další společné plánování v území. Byla vytvořena na základě dokumentů vytvořených v průběhu realizace projektu MAP II, informací z aktuálních existujících strategických dokumentů v území i diskusí během realizace projektu. Posléze byly doplněny informace o potřebách investic ve školách. Veškeré analýzy byly předloženy pracovním skupinám k revizi. Došlo tedy k revizi SWOT – 3 analýz, Analýzy problémů, příčin a návrhů řešení jako základ pro budoucí změny ve Strategickém rámci MAP II.

MAP II je v území zaměřen na **3 povinná (PT) a 3 volitelná (VT) témata**.

Povinná opatření dle díkce MŠMT kladou důraz na podporu dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem.

- PT1 Téma podpory čtenářské gramotnosti a rozvoje potenciálu každého žáka
- PT2 Téma podpory matematické gramotnosti a rozvoje potenciálu každého žáka
- PT3 Téma podpory rozvoje kvalitního inkluzivního vzdělávání

Volitelná opatření MAP jsou cílena na tzv. klíčové kompetence, tedy rozvoj technických a řemeslných oborů a komunikaci v cizích jazycích, ale také na školní a mimoškolní vzdělávání pro rozvoj osobnosti, kompetencí, zájmu a nadání každého dítěte a žáka.

- VT1 Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání a pro rozvoj potenciálu každého žáka
- VT2 Rozvoj digitálních kompetencí a gramotnosti dětí a žáků
- VT3 Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků, regionální identity a pro rozvoj potenciálu každého žáka

4) Strategická část

Zahrnuje především **Strategický rámec MAP II do roku 2023 pro území SO ORP Hořice** (SR MAP II), a dále návrh neinvestičních aktivit.

Cílem tvorby Strategického rámce bylo nalezení shody na dlouhodobé vizi v oblasti předškolního a základního vzdělávání termínované do roku 2023. SR MAP II zajišťuje následnou korekci akčního plánu a konkrétních aktivit tak, aby nedocházelo k odchýlení se od hlavních priorit strategie. Slouží tedy jako referenční rámec akčním plánům a aktivitám. Jeho úkolem je zajistit koncentraci a cílení aktivit na prioritní problémové oblasti. SR MAP II má dočasný charakter a je možné jej aktualizovat při dalším ujasnění priorit a jejich změn, a to nejdříve 6 měsíců od schválení předchozího Strategického rámce.

Návrh neinvestičních aktivit vychází ze SR MAP II a věnuje se rozpracování aktivit spolupráce a aktivit škol a školských zařízení, jejichž realizace povede k naplnění stanovených cílů.

5) Implementační část

Součástí implementační části je Akční plán na období po ukončení MAP II (r. 2023) pro území SO ORP Hořice, který formuluje opatření a konkrétní aktivity, kterými se z výchozího stavu dosáhne stavu cílového/plánovaného, a to v daném období. Při navrhování jednotlivých opatření se vycházelo z obecných cílů. Snahou bylo dodržet vyváženost v rámci povinných i volitelných témat.

2 ŘÍZENÍ PROCESU MAP

MAS Podchlumí, z.s. se společně s dalšími realizátory MAP v ČR podílí na realizaci místního akčního plánování jako nástroje zaměřeného na rozvoj kvalitního a inkluzivního vzdělávání dětí a žáků v regionech ČR.

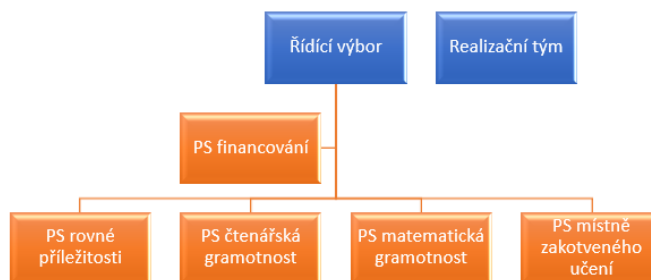
Dokument Řízení procesu místního akčního plánu rozvoje vzdělávání II ve SO ORP Hořice, popisuje rozdělení rolí, povinností a odpovědností v procesu MAP, tedy mezi Řídícím výborem, realizačním týmem a jednotlivými pracovními skupinami. Dokument se také věnuje identifikaci dotčené veřejnosti a komunikačnímu plánu, resp. komunikační strategii v průběhu procesu MAP.

Kompletní dokument je přílohou č. 1 souhrnného dokumentu MAP, a proto je v této kapitole uveden jen stručný souhrn.

2.1 ORGANIZAČNÍ STRUKTURA MAP

Nositelem projektu je MAS Podchlumí, z.s. a jeho hlavním představitelem a hlavním pracovním orgánem je **Řídící výbor** projektu (dále jen „ŘV“) tvořený spektrem klíčových aktérů ovlivňující vzdělávání na Hořicku.

Pracovní skupiny (dále jen „PS“) jsou ustálená seskupení aktérů z cílových skupin pro pružné řešení konkrétních problémů v území. Členové aktivně ovlivňují výstupy projektu a sami je iniciativně, tvořivě a zajímavě zpracovávají. Jsou jimi: *PS pro financování*, *PS pro rozvoj čtenářské gramotnosti a k rozvoji potenciálu každého žáka*, *PS pro rozvoj matematické gramotnosti a k rozvoji potenciálu každého žáka*, *PS pro rovné příležitosti a volitelná PS místně zakotveného učení*.

Činnost ŘV a PS zajišťuje **realizační tým** projektu vedený hlavním manažerem projektu a je složený z administrativního a odborného týmu. Společně zajišťují podporu procesu místního akčního plánování.

- **administrativní tým** (plánování, administrativa) – hlavní manažer, finanční manažer
- **odborný (plánovací) tým** – koordinátor MAP, analytik, experti MAP (místní lídři, lektori, odborníci), koordinátoři školy)
- **odborný (implementační) tým** – koordinátor implementace, experti implementace

2.2 IDENTIFIKACE DOTČENÉ VEŘEJNOSTI

Kapitola definuje způsob zapojení relevantních aktérů vzdělávání (více viz analytická část/Analýza zainteresovaných stran) a přehled cílových skupin, které jsou následující.

- Pracovníci organizací působících ve vzdělávání (ředitelé, pedagogové a ostatní zaměstnanci MŠ a ZŠ, ZUŠ)
- Pracovníci zájmového a neformálního vzdělávání
- Pracovníci organizací, jejichž obsahem je práce se sociálně znevýhodněnými dětmi
- Pracovníci poradenských center pro děti a mládež
- Rodiče dětí a žáků
- Zřizovatelé škol
- Zástupci obcí, jejichž děti v ORP Hořice školu navštěvují, ale obec není zřizovatelem školy
- Veřejnost

Cílem realizačního týmu je motivovat jednotlivé cílové skupiny pro zapojení do aktivit souvisejících s tvorbou MAP II tak, aby byly ochotné podílet se na aktivitách souvisejících s komunitně řízeným plánováním. Zapojení zástupci cílových skupin budou mít možnost ovlivnit, jakým směrem se bude orientovat rozvoj vzdělávání ORP Hořice, jaké projekty v rámci OP VVV a IROP budou na území ORP Hořice realizovány atd.

Do projektu MAP II je zapojeno 100 %, tedy 21 školských zařízení, subjektů předškolního a základního vzdělávání, zřízených na území ORP Hořice (a jedna škola soukromá) - 15 MŠ (z toho je 8 zároveň sloučeno se ZŠ; 7 MŠ existuje samostatně), 4 ZŠ samostatné, 2 ZUŠ. Speciální školu, která je v Hořicích a slouží dětem se závažnými typy SVP zřizuje Královéhradecký kraj.

Do tvorby MAP jsou v souladu s Metodikou tvorby místních akčních plánů v oblasti vzdělávání zapojeni také další aktéři vzdělávání, tj. střední školy a organizace volnočasového, neformálního a zájmového vzdělávání.

2.3 KOMUNIKAČNÍ PLÁN

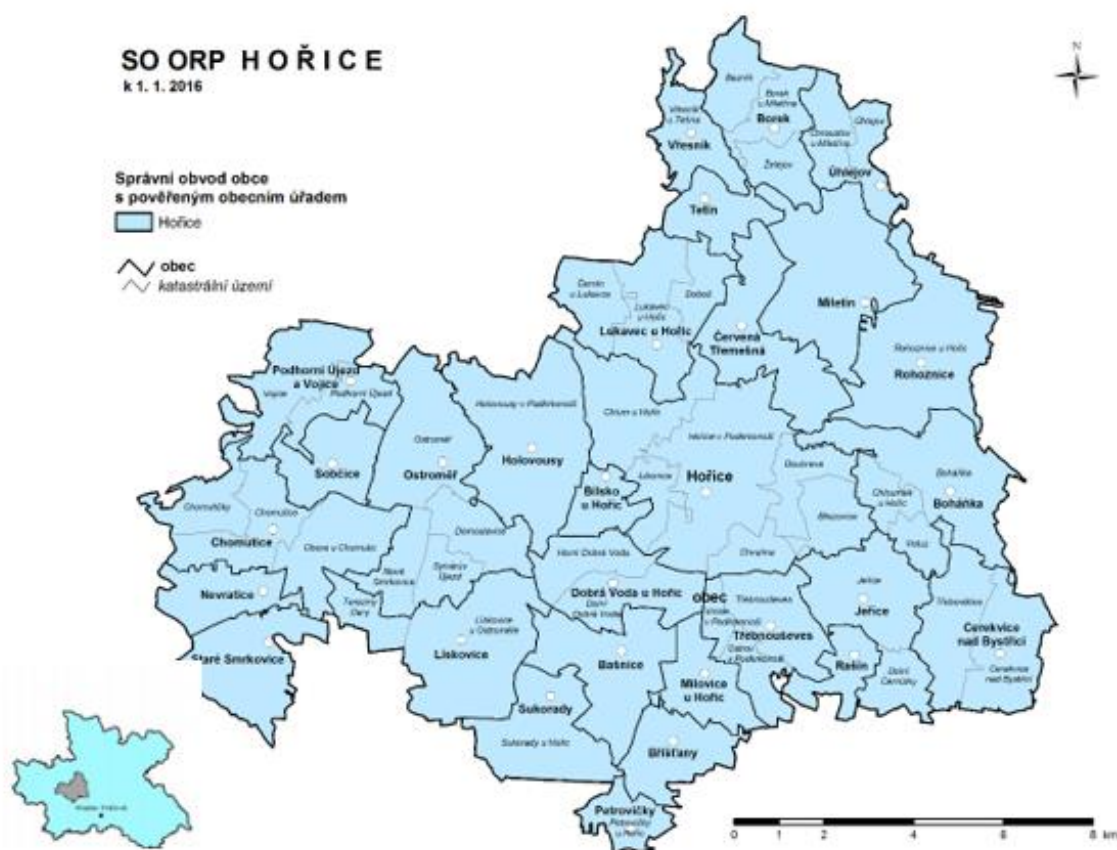
Komunikační plán zajišťuje informovanost všech aktérů a široké veřejnosti o aktivitách MAP a dílčích výstupech. Součástí je také konzultační proces sloužící také ke sběru námitek a připomínek. Komunikační plán stanovuje formu komunikace mezi členy ŘV, RT, PS a určuje komunikaci s cílovou skupinou projektu. Pro každou cílovou skupinu bude zvolen takový způsob komunikace, který je pro ni srozumitelný a akceptovatelný. Se všemi cílovými skupinami bude udržován pravidelný kontakt, jehož hlavním smyslem je zvýšení zájmu o vzdělávání v regionu. Mezi nástroje komunikace patří tištěné prostředky, články, rozhovory, internet, email, tiskové besedy a také interní a virtuální prostředky.

3 ANALYTICKÁ ČÁST

3.1 ŘEŠENÉ ÚZEMÍ MAP II

Pro realizaci projektu MAP bylo jako území dopadu zvoleno celé území správního obvodu obce s rozšířenou působností (dále jen „SO ORP“) Hořice. Byla tak respektována vytvořená funkční partnerství, přičemž vymezení řešeného území bylo ve fázi přípravy projektové žádosti potvrzeno Stanoviskem RSK, které bylo součástí žádosti o podporu.

Obrázek 1 Vymezení řešeného území SO ORP Hořice

Zdroj: Český statistický úřad, www.czso.cz

SO ORP Hořice leží v severozápadní části východních Čech. Správní obvod ORP Hořice se rozkládá ve střední části Královéhradeckého kraje. Na západě sousedí s územím ORP Jičín, na severu s územím ORP Nová Paka, na východě s územím ORP Dvůr Králové nad Labem a na jihu s územím ORP a zároveň s krajským městem Hradec Králové a s ORP Nový Bydžov. Rozlohou i počtem obyvatel patří územní obvod ORP Hořice k těm menším v kraji. Zahrnuje celkem 29 obcí, z nichž statut města mají 2 obce, a to Hořice a Miletín. ORP Hořice je plošně čtvrtým nejmenším obvodem v rámci Královéhradeckého kraje. Svojí rozlohou 192,80 km² zaujímá necelé 4,1 % rozlohy kraje. Region Hořicka se rozkládá na úpatí Hořického pískovcového chlumu, jenž je přirozeným předělem mezi drsným podhůřím Krkonoš na severu a úrodným Polabím na jihu.

3.2 SUBJEKTY ZAPOJENÉ DO MAP II

Projektu MAP II se stejně jako u předchozího projektu MAP I od jeho počátku účastní 100 % oslovených subjektů předškolního a základního vzdělávání, jejichž zřizovatelem je 13 obcí na území ORP a také jedna škola soukromá, celkem počet školských zařízení dle RED IZO je 21, celkový počet škol dle IZO je 29 (viz tabulka níže). Struktura škol je složená z 15ti MŠ (z toho je 8 zároveň sloučeno se ZŠ; 7 MŠ existuje samostatně), 4 ZŠ samostatné, 2 ZUŠ. Zřizovateli škol jsou obce, na jejichž území škola sídlí. Ne všechny obce v území SO ORP Hořice jsou však zřizovateli vzdělávacího zařízení. V samotných Hořicích jsou základní plně organizované školy 3, dále jsou tu 3 školy mateřské (jedna je organizačně spojená se školou základní). Speciální školu, která je v Hořicích a slouží dětem se závažnými typy SVP zřizuje Královéhradecký kraj.

Tabulka 1 Seznam aktérů vzdělávání zapojených do projektu MAP II

	Název školy	Zřizovatel	RED_IZO	IZO
1	MŠ Husova, Hořice (Husova 2166)	Hořice	600092054	107583267
2	MŠ Pod Lipou 1773, Hořice	Hořice	600092062	107583275
3	MŠ Rohoznice 145	Rohoznice	600092003	107583178
4	MŠ Sobčice 58	Sobčice	600091864	107582996
5	MŠ Třebnouševy 80	Třebnouševy	691002878	181026945
6	MŠ Jeřice 19	Jeřice	600091651	107582759
7	MŠ Na Habru, Jablonského 1108	Hořice	600091643	107582741
8	ZŠ Komenského 338	Hořice	600092135	049305662
9	ZŠ a MŠ Ostroměř, Školní 315	Ostroměř	600092330	107582970
10	ZŠ a MŠ Ostroměř, Školní 315	Ostroměř		102190968
11	ZŠ Na Habru, Jablonského 865	Hořice	600092364	102206066
12	ZŠ a MŠ Na Daliborce, Žižkova 866	Hořice	600092470	181011905
13	ZŠ a MŠ Na Daliborce, Žižkova 866	Hořice		102718377
14	ZŠ Milovice 8	Milovice	600092496	108008428
15	ZŠ Jeřice 28	Jeřice	600092500	103378618
16	ZŠ a MŠ Cerekvice 1	Cerekvice	650046633	107582686
17	ZŠ a MŠ Cerekvice 1	Cerekvice		102190992
18	ZŠ a MŠ Chomutice 162	Chomutice	650060369	107582694
19	ZŠ a MŠ Chomutice 162	Chomutice		102206121
20	ZŠ a MŠ Dobrá Voda 86	Dobrá Voda u Hořic	650060466	107582716
21	ZŠ a MŠ Dobrá Voda 86	Dobrá Voda u Hořic		102190747
22	ZŠ a MŠ Chodovice, Holovousy 2	Holovousy	650061659	107582724
23	ZŠ a MŠ Chodovice, Holovousy 2	Holovousy		102190763

24	ZŠ K.J.Erbena a MŠ Korálka Miletín, Na Parkáni 107	Miletín	650062329	107582902
25	ZŠ K.J.Erbena a MŠ Korálka Miletín, Na Parkáni 107	Miletín		102206325
26	ZŠ a MŠ Pod. Újezd a Vojice 108	Podhorní Újezd a Vojice	650062671	107583194
27	ZŠ a MŠ Pod. Újezd a Vojice 108	Podhorní Újezd a Vojice		102190950
28	Základní umělecká škola Hořice, Havlíčkova 1107	Hořice	600092526	102206660
29	Základní umělecká škola MELODIE, s.r.o.	Hořice	600002926	110011783

Do realizace MAP jsou zapojené i další vzdělávací subjekty na území MAP Hořice:

Organizace volnočasového, neformálního a zájmového vzdělávání

V Hořicích je jen 1 vzdělávací zařízení zaměřené na volnočasové aktivity dětí a studentů, a to Dům dětí a mládeže. V obcích na území ORP při základních a mateřských školách fungují zájmové kroužky s nejrůznějším obsahem a zaměřením. Největší koncentrace nabídky je v Hořicích. Krom 2 ZUŠ tu největší nabídku volnočasových aktivit poskytuje Dům dětí a mládeže, Junák v Hořicích a Junák v Miletíně. Další neziskové organizace zabývající se vzděláváním jsou TJ Jiskra Hořice, Sbor dobrovolných hasičů, TJ Sokol, Nízkoprahový klub POHODA, Horolezecký oddíl Hořice, Klokánek, Rodinné centrum Konvička.

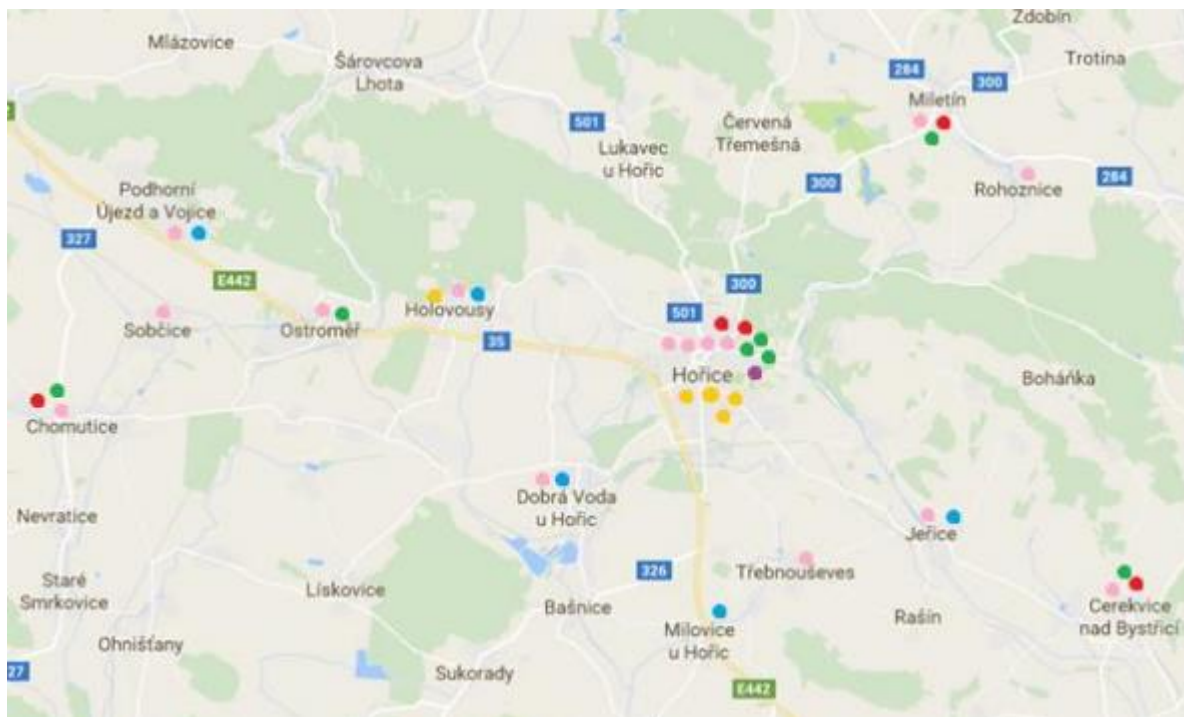
Střední školy

Na území SO ORP Hořice je 6 středních škol, přičemž 3 školy jsou spojené pod 1 ředitelství a zároveň je s nimi spojena i 1 vyšší odborná škola (pro rozvoj venkova). Dále se v území nachází 1 odborné učiliště a praktická škola a také soukromé gymnázium.

- Zemědělská akademie a Gymnázium Hořice - střední škola a vyšší odborná škola, Hořice
- Střední průmyslová škola kamenická a sochařská, Hořice
- Střední škola řemesel a Základní škola Hořice
- Hořické gymnázium

V SO ORP Hořice chybí zařízení jeslového typu. Tři zařízení v Hořicích jsou soukromá - soukromé čtyřleté gymnázium Hořice, ZUŠ Melodie Hořice a lesní klub „Lišákovo doupě“.

Obrázek 2 Mapa území SO ORP Hořice s barevným vyznačením vzdělávacích zařízení

Zdroj: vlastní zpracování

- mateřská škola
- základní škola málotřídní (1-5 ročník)
- základní škola plně organizovaná (1-9 ročník)
- základní škola speciální
- základní umělecká škola a její pobočka
- střední škola

3.3 ANALÝZA ZAJINTERESOVANÝCH STRAN

Kapitola definuje zainteresované strany, které jsou ovlivněny projektem MAP. A to jak přímo (ovlivněné výsledky i průběhem projektu, s přímou účastí na aktivitách), tak nepřímo (ovlivněné průběhem či výsledkem projektu. Z tohoto důvodu je záběr zainteresovaných stran širší, než jsou cílové skupiny projektu.

Zajímavé strany jsou následující: zřizovatelé škol, lídři, aktivní i standardní učitelé, rodiče „reformátoři“ i standardní, MAS (příjemce IPo MAP), MŠMT, Česká školní inspekce, KÚ KHK, ORP, KAP, NIDV, Odborné instituce a odborná veřejnost, subjekty neformálního vzdělávání, školská komise, spolky a aktivní jedinci, pedagogičtí pracovníci, pracovníci školních družin a ostatních školských zařízení, veřejnost, žáci, znevýhodnění žáci, média celoplošná i lokální, starostové nezřizovatelé, zaměstnavatelé v území.

Příloha č. 5 Analýza zainteresovaných stran a Analýza rizik definuje jak jednotlivé zainteresované strany, tak jejich očekávání, vliv, zájem, postoj, přístup, roli v projektu, a také strategii přístupu/zapojení a způsob komunikace. Kapitola 3.2, resp. **Příloha č. 1 Řízení procesu MAP** popisuje dotčenou veřejnost i komunikační strategii projektu vůči nim.

3.4 ANALÝZA RIZIK

Při provádění analýzy území SO ORP Hořice v rámci realizace projektu MAP byla identifikována rizika, která mohou mít za následek závažné změny pro vzdělávání, popsané a nastavené v projektu, pro instituce, které vzdělávání poskytují i pro jejich zřizovatele. Tyto změny mohou mít za následek, omezení vzdělávání, jeho nedostatečnou kvalitu a v krajním případě i zánik některých vzdělávacích institucí.

Pro vyhodnocení dopadu a pravděpodobnosti identifikovaných rizik pro vzdělávání v analyzovaném území byla použita „kvalitativní“ analýza rizik. Konkrétním nástrojem (technikou) této analýzy rizik je matice, která hodnotí pravděpodobnost výskytu rizika a intenzitu jeho dopadu (negativního vlivu). K vyhodnocení přijatelnosti míry rizika slouží matice, která názorným způsobem stanoví hranici přijatelnosti rizika pro vzdělávání na území SO ORP Hořice. Tato matice informuje také o tom, v které fázi je daný faktor nejrizikovější. Intenzita dopadu (negativního vlivu) rizika reflektuje závažnost jeho účinku na vzdělávání v území.

Kompletní analýza rizik je součástí **Přílohy č. 5 Analýza zainteresovaných stran a Analýza rizik**. Na úspěch a kvalitu vzdělávání v území SO ORP Hořice má vliv celá řada faktorů, které mohou významným způsobem ovlivnit vzdělávání v území. Intenzita dopadu většiny rizik je vysoká, jejich reálný dopad na vzdělávání v území je však minimální. Veškerá identifikovaná rizika jsou maximálně rizika III. kategorie – tedy rizika tolerovaná. Rizikovost úspěšného vzdělávání v území SO ORP Hořice není vysoká.

3.5 SOULAD SE STRATEGICKÝMI DOKUMENTY

Při tvorbě Strategického rámce a následně při nastavování Akčních plánů MAP byly reflektovány dlouhodobé cíle a strategie existujících dokumentů na národní, krajské i místní úrovni, zasahujících do oblasti vzdělávání dětí a žáků do 15 let a dle analýzy potřeb v území dále upravovány, případně doplňovány o nově zjištěné v rámci analýzy.

Kompletní analýza souladu MAP II se strategickými dokumenty na úrovni národní, krajské i lokální je v **příloze č. 2 Analýza existujících strategických záměrů a dokumentů**.

3.5.1 NÁRODNÍ STRATEGIE

- Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+
- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2019-2023
- Akční plán inkluzivního vzdělávání na období 2019– 2020
- Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+
- Strategie sociálního začleňování 2021 – 2030
- Strategický rámec ČR 2030
- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019 – 2027
- Státní program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty a environmentálního poradenství na léta 2016–2025
- Diskusní dokument Směrování k udržitelné Evropě do roku 2030
- Podpora budování kapacit pro rozvoj základních pre/gramotností v předškolním a základním vzdělávání - podpora práce učitelů (PPUČ)
- Rámcový program vzdělávání pro předškolní vzdělávání
- Rámcový program vzdělávání pro základní vzdělávání
- Rámcový vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání
- Podpora rozvíjení informatického myšlení (PRIM)
- Podpora rozvoje digitální gramotnosti
- Koncepce jazykového vzdělávání 2017–2022
- Strategie celoživotního učení ČR

Výše zmíněné strategie vycházejí z mezinárodního srovnání a ovlivňují oblast vzdělávací politiky a inkluze na celostátní úrovni. Proto je třeba respektovat jejich cíle a záměry také na úrovni lokální.

3.5.2 KRAJSKÉ STRATEGIE

- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Královéhradeckého kraje 2020-2024
- Strategie rozvoje Královéhradeckého kraje na období 2021–2027
- Koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty v Královéhradeckém kraji
- Státní program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty a environmentálního poradenství na léta 2016–2025
- Koncepce rodinné politiky Královéhradeckého kraje 2020 – 2023
- Záměr rozvoje sportovních a volnočasových aktivit v Královéhradeckém kraji

Strategie a akční plány Královéhradeckého kraje následují cíle stanovené ve strategiích vyššího stupně a přidávají k nim vlastní, místně specifické cíle a aktivity. Cílí tedy mj. na zvyšování kvality předškolního a základního, uměleckého a mimoškolního vzdělávání, zvyšování profesionality pedagogických pracovníků, environmentální vzdělávání, prorodinnou politiku, i na primární prevenci rizikového chování.

3.5.3 STRATEGIE NA ÚZEMÍ ORP HOŘICE

- Strategický plán rozvoje města Hořice
- Strategie komunitně vedeného místního rozvoje 2021-2027 (MAS Podchlumí – SCLLD)
- Strategie území správního obvodu ORP Hořice v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a bezpečnosti (2015 až 2024)

Místní strategické dokumenty cílí v oblasti vzdělávání především na kvalitu vzdělávání, rozvoj lidských zdrojů, infrastrukturu a vybavenost vzdělávacích institucí, rozvoj vzdělávání a volnočasových aktivit a eliminaci lokálních problémů. Ty především jsou předmětem zájmu místního akčního plánování na Hořicku.

3.6 ČERPÁNÍ ŠKOL V RÁMCI ŠABLON I., II. A III.

Od roku 2016 mohly školy a dům dětí a mládeže v ORP Hořice čerpat finance na své projekty v rámci tzv. Šablon I, II, III a IV (OP JAK). MAS Podchlumí, z. s. provádí školským subjektům v ORP Hořice animaci, tj. poradenství a podpora při přípravě a realizaci projektů.

Jak je patrné z tabulky níže, školy využívají šablony v čím dál vyšší míře. V I. výzvě žádalo 13 subjektů na 17 projektů, ale ve II. výzvě už 20 subjektů na 35 projektů. V III. výzvě žádalo 16 subjektů na 16 projektů, do OP JAK žádaly 4 subjekty na 4 projekty.

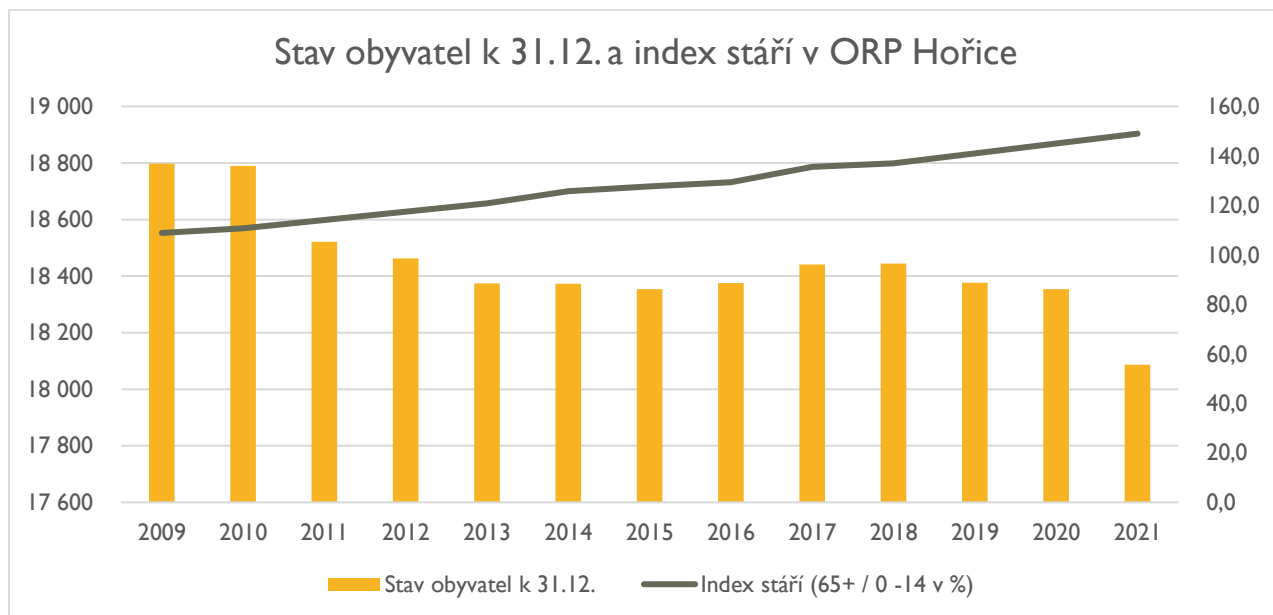
Pomocí šablon se do škol na Hořicku dostalo/dostává celkem téměř 26 mil. Kč. V šablonách I. se čerpalo 8 mil. Kč, v šablonách II. cca 16 mil. Kč, v šablonách III. 7,8 mil. Kč a projekty podané do OP JAK jsou v hodnotě 6 mil. Kč.

V území ORP Hořice jsou subjektivně šablony hodnoceny velmi pozitivně a mají velký přínos. Školy mohou realizovat aktivity, na které by jinak nedostály a mají volnost ve výběru aktivit, lektorů atd. Školy díky šablonám mohou zcela cíleně rozvíjet oblasti, ve kterých mají největší slabiny. Z technického hlediska jsou pro ně šablony přehledné, ale negativně je vnímán systém, ve kterém se špatně orientují nebo má občasné výpadky a technické potíže. Některé školy nemají dostatek časové kapacity, a tak buď vůbec nemohou čerpat nebo využívají externích služeb.

3.7 DEMOGRAFICKÉ SOUVISLOSTI

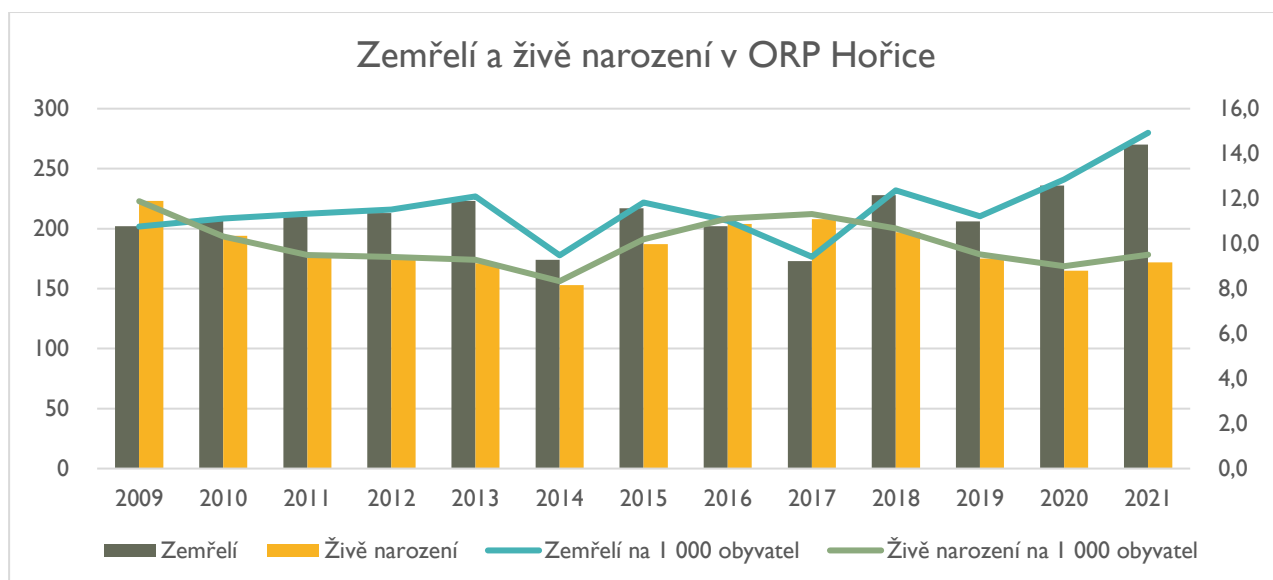
K 31. 12. 2021 na území ORP Hořice žilo 18 087 obyvatel. Počtem obyvatel patří SO ORP Hořice k nejmenším v kraji. Jeho ústředním městem je město Hořice. Samotné Hořice mají v současnosti 8 274 obyvatel. Území zaznamenalo od roku 2011 setrvalý pokles počtu obyvatel až do roku 2015, stejně jako celý Královéhradecký kraj, avšak od roku 2016 se začal opět pomalu zvyšovat až do „covidových let“ 2019-2021, kdy každoročně klesá (rok 2018 vs. 2021 pokles o téměř 10 %!). Obyvatelstvo Hořicka stárne, index stárí vyjadřující podíl osob starších 65 let oproti mladším 14 let se každoročně zvyšuje a v roce 2021 dosahoval 149 %. Starší věkové skupiny tedy rostou početně relativně rychleji než populace Hořicka jako celek.

Graf č. 1 Stav obyvatel k 31.12. a index stáří v ORP Hořice

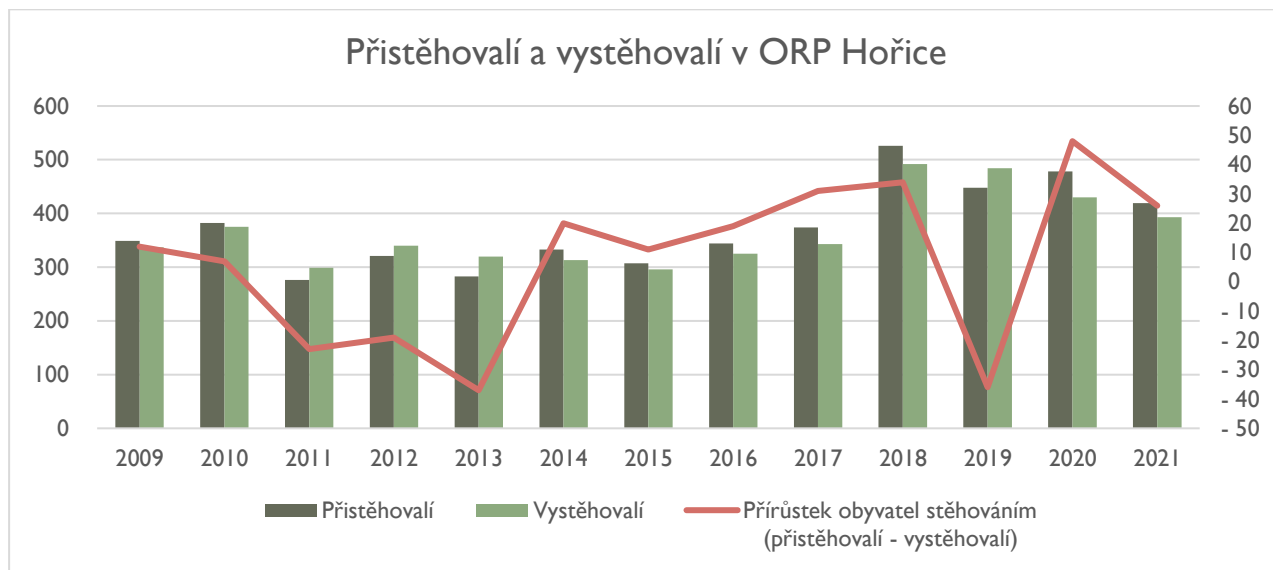
Hrubá míra úmrtnosti vyjadřující počet zemřelých připadajících na 1 000 obyvatel (středního stavu) si držela krom malých výkyvů celkem stabilní hladu, až na „covidové roky“ 2020 a 2021, kdy se dostala na své historické maximum 14,9. Hrubá míra porodnosti vyjadřující počet živě narozených dětí na 1 000 obyvatel (tzv. střední stav) se od roku 2015 zvyšovala, v roce 2017 dokonce převyšovala hrubou míru úmrtnosti, ale v roce 2018 začala klesat až k významnému propadu v r. 2020.

Graf č. 2 Zemřelí a živě narození v ORP Hořice

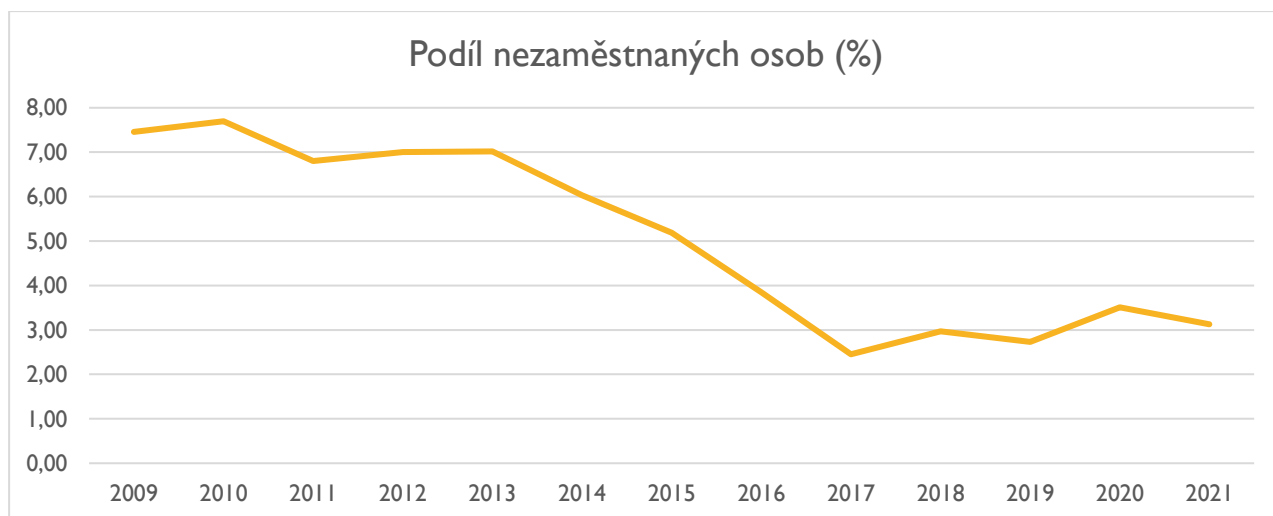
Od roku 2014 se do Hořicka více obyvatel každoročně přistěhovalo, než odstěhovalo, až na rok 2019, kdy došlo k velkému úbytku obyvatel stěhování, který se ale v roce 2020 dostal na své historické maximum.

Graf č. 3 Přistěhovalí a vystěhovalí v ORP Hořice

Míra nezaměstnanosti má v ORP Hořice od roku 2014 klesající tendenci, od r. 2017 mírně roste.

Graf č. 4 Podíl nezaměstnaných osob

3.8 AGREGOVANÉ REFLEXE

V rámci sběru dat uskutečněného realizačním týmem projektu MAP II ORP Hořice v druhé polovině roku 2021 byla zjišťována mj. i důležitá fakta k jednotlivým klíčovým tematickým oblastem MAP. Dotazník zjišťoval stěžejní informace k povinným tématům MAP (podpora rozvoje čtenářské a matematické gramotnosti a rozvoj potenciálu každého žáka/dítěte a podpora rozvoje kvalitního inkluzivního vzdělávání), mimoto byly též sbírány podněty k dalším důležitým tematickým oblastem. Cílem dotazníkového šetření bylo provést reflexi vývoje škol na Hořicku a zároveň též definování aktuálních potřeb škol. Výsledky těchto analýz byly podkladem pro tvorbu dílčích analýz.

3.8.1 REFLEXE ŠKOL V OBLASTI INKLUZIVNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

Na základě Metodiky rovných příležitostí ve vzdělávání, která je pro projekt závazná, byl na sklonku roku 2021 realizován sběr dat ve školách zapojených do projektu MAP II. Ke spolupráci byl přizván odbor školství MěÚ Hořice, který poskytl dostupné statistické údaje ze škol v území.

Celkově byly zpracovávány údaje z 29 školských zařízení, tj. všech ZŠ a MŠ z území ORP Hořice, které se zapojily do projektu MAP II. Stručný přehled výsledků analýz:

Mateřské školy

- **Počet tříd, dětí a učitelů**

Za jednotlivé roky je patrné, že v počtech zapsaných dětí v jednotlivých školních letech nedochází k výrazným výkyvům. Je to výsledkem především pevně dané kapacity budov, které provozují MŠ. Pokud dochází k výraznějším změnám, pak je to způsobeno navyšováním kapacity MŠ např. výstavbou nové, větší budovy. Zároveň je patrné, že kolísající počty dětí v jednotlivých letech jsou výsledkem přelivu dětí z jedné školy do jiné, pravděpodobně díky možnosti volby školy (metody výuky, přístupnost apod.). Z výsledků je patrný nárůst dětí, které navštěvují MŠ v území. Stav je výsledkem demografických změn (porodnost, přirozená migrace obyvatelstva apod.) a tím pádem i potřeby navyšovat kapacitu MŠ v území.

Na území bylo do konce školního roku 2019/2020 celkem 29 tříd MŠ. Od 2020/2021 evidujeme 30 tříd – k navýšení došlo v MŠ Na Daliborce.

Ve školním roce 2020/2021 bylo do mateřských škol v ORP Hořice zapsáno celkem 614 dětí. Na jednoho pedagoga připadlo v přepočtu cca 10,9 dětí, což je navýšení proti předešlému šetření z roku 2018/2019 o 1,05 dítěte na pedagoga.

- **Ostatní pedagogičtí i nepedagogičtí pracovníci**

Díky možnosti zjednodušených projektů Šablony mohly školy využívat asistentů pedagoga, speciálních pedagogů nebo např. školních asistentů a chův. Proto se i výrazně zvýšil počet těchto pedagogických i nepedagogických pracovníků ve školách:

Pedagogičtí pracovníci: - 2020/2021 – 9,23
- 2018/2019 - 6,25

Nepedagogičtí pracovníci: - 2020/2021 – 26,73
- 2018/2019 – 20,55

- **Využitelnost školního stravování v jídelně/výdejně**

Mateřské školy v území mají přístup ke školnímu stravování. Většina z nich má svou vlastní kuchyň, ostatní využívají možnosti stravu dovážet. Z celkového počtu 614 dětí zapsaných do MŠ v roce 2020/2021 se ve školní jídelně (dětmi je strava připravována v místě) stravuje 401 dětí (65,3 %) a 213 (34,7 %) dětmi je jídlo dováženo z jiných školních jídelen.

Stravu prostřednictvím výdejny využívá 160 dětí v MŠ mimo Hořice (75 % z 213 dětí) a 53 dětí v MŠ Hořice (25 %).

Děti se speciálními vzdělávacími potřebami a nadané děti

Z celkového počtu 15 - ti mateřských škol v ORP Hořice II neuvádí žádné dítě s SVP 6 mateřských škol.

Na území bylo diagnostikováno:

- 36 dětí s SVP celkem
- 29 se zdravotním postižením
- 2 s odlišnými kulturními a životními podmínkami
- 4 děti s odkladem školní docházky (zde neuvedly všechny MŠ, proto je třeba tento údaj brát jako nerelevantní pro území)
- 2 uvedeny s jiným důvodem pro SVP

Celkem se jedná o 36 dětí s SVP (5,86 % z celkového počtu 614 dětí v roce 2020/2021)

Nejvyšší počet dětí s SVP uvádí MŠ Husova, Hořice, která má zřízenou speciální třídu pro děti se zdravotním postižením a dále i speciální třídu pro děti s ostatními poruchami.

Počty v ostatních školách jsou porovnatelné – v závislosti na celkový počet každé školy k počtu diagnostikovaných dětí.

MŠ, které neuvedly děti s SVP: MŠ Na Habru, MŠ Podhorní Újezd, Dobrá Voda u Hořic, Rohoznice, Cerekvice, Třebnouševy + u jednoho dítěte jsou uvedeny 2 důvody SVP.

V roce 2018/2019 se jednalo o 34 (5,51 % dětí), což znamená nepatrné zvýšení počtu dětí v MŠ s SVP ve sledovaném roce 2020/2021.

• Počty dětí dle stupně podpůrných opatření

Celkem identifikováno 36 dětí s potřebou podpůrných opatření.

1. Stupeň (běžná třída)	-	uvedeno 7 dětí
2. Stupeň (běžná třída)	-	uvedeno 0 dětí
3. Stupeň (běžná třída)	-	uvedeno 6 dětí
Stupeň (speciální třída)	-	uvedeno 13 dětí
4. Stupeň (speciální třída)	-	uvedeno 4 děti
Stupeň (běžná třída)	-	uvedeno 5 dětí
5. Stupeň (speciální třída)	-	uvedeno 1 dítě

Základní školy

• Počet tříd, žáků a učitelů ZŠ

Stav žáků zapsaných k povinnému vzdělávání v ZŠ se mírně navýšil v průběhu sledovaných let na 1730 žáků (z toho hořické 902), tj. 52,1 % z celkového počtu žáků na Hořicku. Jedná se o skutečně mírné navýšení – od posledního šetření jde o přírůstek 6 žáků.

V základních školách na Hořicku došlo k nárůstu počtu: 142,62 pedagogů (2020/2021) proti stavu z roku 2018/2019, kdy ve školách pracovala 120,7 pedagogů v přepočtu. Je to tedy nárůst o 18 % pedagogů.

Tímto zvýšením pedagog. personálu se snížil poměr žáků na jednoho pedagoga: 12,1 ž/p(2020/2021); 14,3 ž/p (2018/2019).

- **Ostatní pedagogičtí a nepedagogičtí pracovníci**

Mezi ostatní pedagogické pracovníky se řadí vychovatelé školních družin a klubů, asistenti pedagoga, sociální a speciální pedagogové. Na Hořicku jich působí 19,36 na žáka (navýšení za zhruba dva roky o 2,96 osob v pozici označené jako ostatní pedagogický pracovník, což je číslo vyšší než v předchozích letech a je opět výsledkem možnosti čerpání personálních šablon, kterých školy využily.

Do kategorie ostatních nepedagogických pracovníků se řadí školníci, techničtí pracovníci škol, školní asistenti. Na Hořicku jich působí v přepočtu 54,47 a i zde jedná o výrazné navýšení (o cca 70 %) proti roku 2018/2019.

- **Školní jídelna/výdejna**

Všechny školy v území mají zajištěn pro své žáky přístup ke školnímu stravování, a to převážně ve školní jídelně. Jedna škola v území využívá pro stravování žáků výdejnu – jídla jsou dovážena. Hořické školy využívají ke stravování městskou Školní jídelnu v Hořicích. Většina škol mimo Hořice pak má svou vlastní kuchyň.

V ORP Hořice je celkem 1499 žáků využívajících školní stravu (tj. 86,6 % žáků zapsaných do ZŠ v celém ORP). V počtu stravovaných žáků došlo pouze k nepatrné změně počtu – v roce 2018/2019 využívalo školní stravování 1505 žáků).

Jako důvod, proč není školní stravování využíváno ve vyšším procentu, lze uvést dietetická omezení některých dětí (v malé míře), dojíždění žáků z II. stupně do okolních obcí – tedy žáci dávají přednost včasnému odjezdu domů před obědem, návaznost mimoškolních aktivit – žáci nemají dostatek času na využití oběda a musí řešit rychlé přesuny na různé kroužky atd. Méně možností školního stravování využívají starší žáci II. stupně.

- **Školní družina**

Všechny základní školy provozují školní družinu, která je určena především menším žákům 1. - 2. třídy, při nenaplněné kapacitě pak jsou služby poskytovány i dětem starším. V ORP Hořice ji využívá 553 žáků, tj. 25,6 % za celé ORP a zajišťuje ji 18,1 pedagogů, tj. 30,55 žáka/pracovníka. Údaje se příliš neliší od poslední analýzy.

Z údajů vyplývá, že zatímco na ZŠ plně organizovaných v Hořicích i mimo Hořice využívá školní družinu pouze zlomek žáků (cílovou skupinou jsou nižší ročníky, převážně 1. a 2. třídy, doplněno dle kapacity o žáky z dalších ročníků), je využití malotřídními ZŠ vysoké a do ŠD jsou zapojeni žáci až do 5. třídy. Počet žáků na jednoho pedagoga v malotřídních i plně organizovaných školách je přibližně stejný – cca 29 ž/p. Pouze u plně organizovaných ZŠ mimo Hořice je počet vyšší 32,7 ž/p.

- **Žáci s SVP a nadaní**

V území je vzděláváno celkem 306 žáků s SVP, včetně nadaných žáků (ve ŠR 2018/2019 270 žáků s SVP), tj. 17,7% z celkového počtu 1730 žáků v roce 2020/2021).

Rozdělení žáků dle znevýhodnění/diagnostikováno celkem v území ORP (pro porovnání v závorce uvedeny údaje z roku 2018/2019):

Zdravotně postižení (211)	187 žáků
Jiné zdravotní postižení (27)	62 žáků
Odlišné kulturní a životní podmínky (19)	33 žáků
Jiný důvod pro SVP (3)	0 žáků
Prodloužená délka vzdělávání (1)	0 žáků
S upravenými výstupy (6)	9 žáků
Nadaní žáci (3)	3 žáci

Celkem se jedná o 294 žáků (17% z celkového počtu 1730 žáků v roce 2020/2021).

- **Žáci dle stupně podpůrných opatření**

1. Stupeň (28)	52 žáků
2. Stupeň (174)	170 žáků
3. Stupeň (60)	98 žáků
4. Stupeň (4)	11 žáků
5. Stupeň	---

Celkem se jedná o 331 žáků s SVP (19,13 % z celkového počtu 1730 žáků v roce 2020/2021).

- **Analýza rovných příležitostí**

Průměrný počet absencí– omluvené a neomluvené hodiny

Počet omluvených hodin na jednoho žáka se v jednotlivých školách lišil. Protože nebylo uvedeno, zda škola vyžadovala další zdůvodnění absence žáků s vyšší nemocností, lze předpokládat, že rozdíly jsou způsobovány jedinci, kteří mají závažnější či dlouhodobé zdravotní problémy. Neomluvené hodiny uváděly pouze školy plně organizované, u malotřídních ZŠ nejsou evidovány žádné neomluvené hodiny. Uvedené neomluvené hodiny se opět vesměs týkaly konkrétních problémových žáků a byly hlavně důsledkem dlouhotrvající distanční výuky v době Covidu-19.

Výsledky testování ČŠI

Dvě z plně organizovaných škol uvedly, že u nich v předmětném období proběhlo šetření ČŠI formou testování, kdy na jedné ZŠ bylo testováno v obou předmětných letech (přírodopisné znalosti a další rok připravenost školy na návrat výuky k normálu po ukončení koronavirové krize).

Podíl odchodu žáků na víceletá gymnázia

V území ORP Hořice žáci výhradně odcházejí na víceleté gymnázium Hořice, kam přestupují po složení přijímacích zkoušek, a to především po ukončení 5. ročníku ZŠ. Počet žáků odcházející na víceletá gymnázia má sestupnou tendenci, za poslední školní roky z 27 na 24 žáků). Důvodem je jistě kvalitní úroveň základního školství, zájem o nové výukové metody, atraktivní přístupy k žákům i dobrá vybavenost škol, kvalitní pedagogické zajištění výuky. Celkově se ukazuje klesající zájem o studium na výběrové škole v některých ZŠ. Důvodem mohou být např. i dozvuky distanční výuky, která ne každému žákovi vyhovovala a u některých z těch s dříve výborným prospěchem zapříčinila zhoršení studijních výsledků a tím i přehodnocení odchodu na jiný typ školy.

Předčasně ukončená povinná školní docházka

V ORP Hořice v posledním sledovaném, analyzovaném školním roce 2020/2021 ukončilo 8 žáků předčasně povinnou školní docházku v důsledku opakování některého ročníku. Což je pokles o jednoho žáka proti předešlému období.

Počty výchovných opatření

Zhoršenou známku z chování uvádějí pouze plně organizované základní školy. V malotřídních školách se ani v jednom případě za poslední školní sledované roky zhoršená známka neudělila. Předmětem analýzy nebyly třídní ani ředitelské důtky.

Je zářezí, kolik se řešilo v uplynulých dvou letech přestupků v oblasti záškoláctví. Tento údaj vypovídá o negativních dopadech distanční výuky, nejasných pravidlech při její realizaci, kdy na počátku nebyla distanční výuka povinná, ale později již ano, nicméně žáci se již naučili tuto formu vzdělávání obcházet a ignorovat, často s výmluvou na nefunkční počítačové zařízení, nedostupnost sítě atd. Je pravdou, že k těmto problémům pravidelně skutečně docházelo, přesto však kumulace stále stejných výmluv o totožných žáků jasně vypovídala o nepřikladném chování jedinců.

Základní umělecké školy

- **Počet tříd, žáků a učitelů**

Na území ORP Hořice působí dvě ZUŠ, z nichž jedna je školou soukromou. Obě se nacházejí na území města Hořice, obě školy působí jak v Hořicích tak i v okolních obcích, z nichž některé jsou již mimo území ORP Hořice. ZUŠ nabízí vzdělání v hudebním, výtvarném, tanečním, literárně dramatickém oboru. Zapsaných žáků v posledním sledovaném školním roce ubylo, což je dopad distanční výuky v době Covidu, kdy nebylo možné některé aktivity v on-line formě realizovat a obsah uměleckého působení tak ztratil zcela na svém smyslu.

3.8.2 AGREGOVANÝ POPIS POTŘEB ŠKOL

Jednou z aktivit projektu je **podpora škol v plánování**, jejímž záměrem je přenos potřeb škol do plánu území a reflexe pokroku ve vybraných oblastech vzdělávání, nově aktualizované za období 2019 - 2021. Prvním krokem bylo zapojit zástupce všech zájmových skupin, kterých se dané téma dotýká, do společné diskuze a následně bylo provedeno dotazníkové šetření na jednotlivých zapojených školách v území, na které navazovaly společné schůzky se zástupci realizačního týmu MAP II. V rámci nich byly potřeby školy diskutovány a společně zpracovány.

Aktualizace povinného dokumentu Popis potřeb škol byla zpracována ve spolupráci s koordinátory každé školy na přelomu roku 2021/2022. Výstupem je porovnání závěrů Popisu potřeb škol z roku 2019 každé školy (vize, plány) s tím, co se za další dva roky podařilo uskutečnit. Tedy posuzován byl posun, změny a realizace plánů.

3.9 INFORMACE O POTŘEBÁCH INVESTIC VE ŠKOLÁCH A STUPNI PŘIPRAVENOSTI

Informace v této podkapitole jsou shrnutím z šetření realizovaného v rámci realizace podaktivity 2.7 Podpora škol v plánování, aktualizace zásobníků projektů Strategického rámce MAP (k 16. 9. 2022) a dalších zjištěních vyplývajících z jednání realizačního týmu a pracovních skupin.

Většina školy se potýká s horším stavem budov, hlavními oblastmi investic jsou řešení bezbariérovosti, snižování energetické náročnosti, zabezpečování zařízení a zkvalitňování vybavení (nábytek, pomůcky a technologie). Dalšími individuálními potřebami je rozšiřování školy, realizace projektů zaměřených na zřizování učeben, výukových ploch, hřišť a zahrad.

Situace se v regionu pozvolna lepší díky spolupráci mezi školami a zřizovatelem v oblasti investic, daří se postupně zlepšovat technický stav budov, probíhají rekonstrukce tříd, zahrad a hygienických zařízení, probíhají i drobnější investice, např. do herních prvků. Nicméně vzhledem k finanční náročnosti některých opatření se s realizací záměrů čeká na vhodný dotační titul. Některé školy limituje technické provedení budovy (staré stavby), např. v rámci elektrických rozvodů, či v řešení bezbariérovosti.

Školy potřebují pomoci v zajištění finančních prostředků: na celkovou rekonstrukci budov, rekonstrukci jednotlivých učeben a venkovních prostor, vytvoření školních dílen nebo na jejich vybavení (3D tiskárna, keramická pec, strojní vybavení, materiál pro výrobky žáků...). Situaci v některých školách ztěžuje systém dotací, který by měl být jednodušší (od podání žádosti až po vyúčtování). Je potřeba vybavit školy více pomůckami (i speciálními) a programy. Školy potřebují finanční prostředky na zajištění bezbariérovosti školy nebo vybavení školy (od obnovy počítačového vybavení, přes vybavení odborných učeben až po školní jídelny a kuchyně).

Dle Strategického rámce MAP pro území ORP Hořice (Dohoda o prioritách) – viz příloha č. 6 Strategický rámec MAP je identifikováno 35 záměrů MŠ v hodnotě 78 mil. Kč, 56 záměrů ZŠ v hodnotě 245 mil. Kč a 10 záměrů pro zájmové, neformální vzdělávání a celoživotní učení v hodnotě 51 mil. Kč. Tyto záměry jsou do Strategického rámce zaneseny se souhlasem zřizovatele, nutno však zmínit, že se jedná o záměry v různých stupních připravenosti, mnoho záměrů pouze čeká na vhodný dotační titul, který by pokryl potřebné náklady.

3.10 SWOT-3 ANALÝZA

Tato kapitola představuje aktuální, zrevidované a doplněné SWOT, resp. SWOT-3 analýzy, důležitých témat MAP II ORP Hořice. SWOT-3 analýza je kvalitativní metodou hodnocení faktorů ovlivňujících vzdělávací proces v základních a mateřských školách ORP Hořice. Jsou to **SILNÉ** a **SLABÉ vnitřní stránky vzdělávání v ORP Hořice** a faktory vyjadřující **PŘÍLEŽITOSTI** a **HROZBY** jako vlastnosti **vnějšího okolí MAP**.

Specifikem SWOT-3 je nutnost obsahovat minimálně tři body jednotlivých částí provedené analýzy ve vztahu k danému tématu, tj. 3 silné stránky, 3 slabé stránky, 3 příležitosti a 3 ohrožení:

- **Silné stránky** uvnitř území ORP Hořice, jako stávající přednosti, výhody, na čem lze stavět
- **Slabé stránky** uvnitř území ORP Hořice, jako stávající nedostatky, slabiny, co by mohlo být lépe, ale také problémy ve vzdělávání v území a jejich příčiny
- **Příležitosti** z vnějšího MAP, možnosti pro další budoucí rozvoj, ale také návrhy řešení problémů v území
- **Hrozby** z vnějšího okolí MAP, jako stávající i budoucí ohrožení rozvoje, ale také problémy nebo příčiny těchto problémů

Na jaře roku 2020 došlo k revizi původních vstupních SWOT analýz finálního dokumentu **MAP ORP Hořice I**. Tyto SWOT analýzy se kromě níže zmíněných prioritních témat věnovaly i dalším důležitým oblastem vzdělávání dětí a žáků do věku 15 let na Hořicku – podnikavost a iniciativa dětí a žáků, polytechnické vzdělávání, digitální kompetence, cizí jazyky, kariérové poradenství, kulturní povědomí, sociální a občanské dovednosti.

Aktualizace a zásadní revize SWOT analýz proběhly na jaře a v létě 2020, a poté podruhé revidovány v létě 2022. Tyto SWOT byly nejprve **zrevidovány** realizačním týmem z důvodu změn situace v tématech, které jsou v území MAP Hořice aktuální, z důvodu aktualizace Strategie komunitně vedeného místního rozvoje (SCLLD) MAS Podchlumí na roky 2021-2027 (schválena 13.8.2022) a také z důvodu **důrazu na zjišťování příčin problémů a potřeb** – byla tedy **doplněna o aktuální témata** vč. jejich návrhu SWOT analýzy.

Důležitá revize SWOT proběhla v rámci práce **pracovních skupin** MAP II ORP Hořice na základě aktuálních podkladů. Pracovním skupinám byly předány podklady k analytické části MAP k prostudování a také SWOT analýza z projektu MAP I včetně revidované verze od RT. Na schůzce pracovních skupin byla vedena **diskuse** nad podobou SWOT, kterou jim RT také fyzicky předal. Svou diskusí každý člen PS přispěl k revizi SWOT-3 analýz. Členové pracovních skupin k jednotlivým SWOT analýzám **doplňovali své komentáře a úpravy**.

Podstatnou částí jejich práce bylo vyznačení **tří nejpodstatnějších bodů jednotlivých faktorů** každé dílčí SWOT analýzy ve vztahu k danému tématu. V tomto dokumentu jsou tedy **modře** vyznačené prioritní oblasti

SWOT definované členy pracovních skupin a každý bod SWOT (číslem) označený počet hlasů od členů PS. Tímto členové PS předali realizačnímu týmu velmi cenný **celkový rámec prioritních slabých a silných stránek, příležitostí i hrozeb**.

Při komplexní revizi SWOT v létě 2022, ačkoli byla reflektována aktualizovaná SCLLD MAS Podchlumí, z.s., došel realizační tým i členové PS k závěru, že není třeba žádné úpravy SWOT, analýzy problémů, ani prioritních oblastí. Na silných stránkách se daří i nadále stavět spolupráce v území i aktivity MAP. Slabé stránky jsou záležitostí, na které je třeba pracovat dlouhodobě, a ke skokovému zlepšení nelze dojít za 2 roky. Příležitosti i nadále využíváme k tomu, abychom slabé stránky eliminovali nebo snižovali, a hrozby i nadále bereme v patrnosti při plánování aktivit i při realizaci MAP.

Tato SWOT analýza je podkladem pro aktualizaci problémů k řešení, popis jejich příčin a návrhů řešení, a následně k aktualizaci návrhu priorit a cílů k jednotlivým prioritám do SR MAP. Návrhy možných nápravných kroků je vhodné propojit s aktivitami ve SR MAP a následně s konkrétními aktivitami v akčním plánu.

SWOT analýzy byly vytvořeny pro **povinná** témata uložená metodikou Postupy MAP II a dále pro témata, která dosavadními analýzami vychází v území jako **nejpalčivější (kurzívou)**:

- Podpora čtenářské a matematické pregramotnosti a rozvoj potenciálu každého dítěte v MŠ
- Podpora čtenářské a matematické gramotnosti a rozvoj potenciálu každého žáka v ZŠ
- Podpora rozvoje kvalitního inkluzivního vzdělávání vč. individuálních potřeb dětí a žáků
- *Škola pro praktický život (polytechnické, digitální, přírodovědné, technické, sociální, jazykové, mediální, finanční, občanské a další praktické dovednosti)*
- *Kariérní rozhodování, uplatnitelnost žáků na trhu práce, povědomí dětí/žáků o regionu*
- *Infrastruktura škol a funkční prostředí školy*
- *Kvalitní, bezpečné a příjemné prostředí školy*
- *Organizační a personální zajištění provozu škol, kvalitní pedagog*
- *Financování vzdělávání v MŠ a ZŠ*
- *Zájmové a neformální vzdělávání*
- *Spolupráce aktérů vzdělávání, rodičů, veřejnosti*

Východiska pro tvorbu SWOT analýzy byly:

- SWOT analýzy a poznatky z projektu **MAP I** a zejména **MAP II**.
- data z dokumentů vytvořených v průběhu realizace projektu MAP II z analytické činnosti s aktéry vzdělávání v území MAP Hořice
 - o výsledky dotazníkového šetření MŠMT
 - o **popisy potřeb** každé školy
 - o průběžné vyhodnocování naplňování **ročního akčního plánu** vzdělávání na rok 2020, 2021 a 2022
 - o informace o **stávajícím stavu**, inkluzivitě, čtenářské, matematické a digitální gramotnosti vč. srovnání se situací v ČR (ČŠI, PISA, TALIS aj.)
 - o vyhodnocení **evaluací** - externí Evaluace realizace projektu MAP II (2022), Evaluace pracovních skupin, Evaluace implementace MAP II a Evaluace Ročního akčního plánu 2017/2019, 2020, 2021
 - o výstupy **Průběžných sebehodnotících zpráv** z projektu MAP II
 - o **Reflektivní zprávy jednotlivých škol**

- **Hodnotící zprávy ze setkání lídrů**
- poznatky z **aktuálních strategických plánů** v rámci dokumentu Analýza existujících strategických záměrů a dokumentů v území ORP Hořice
- informace získané z **diskusí** v území ORP Hořice.

Podpora čtenářské pregramotnosti a rozvoj potenciálu každého dítěte v MŠ

S - Silné stránky	W - Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • (6) aktivní spolupráce s knihovnami při rozvoji čtenářské gramotnosti (v Hořicích skvělá) • (5) školy realizují akce v oblastech ČG a na zvýšení motivace žáků (podnětné prostředí) • (4) tradice četby v MŠ jako důležitý základ dětem • (3) v MŠ existuje čtenářsky podnětné prostředí (čtenářské koutky, nástěnky, nabídky knih, mimoškolní úkoly a aktivity apod.) • (2) vzdělávání pedagogů MŠ v území v oblastech ČG, snaha o kreativitu pedagogů • (1) sdílení dobré praxe mezi pedagogy MŠ v území pro rozvoj ČG • (1) možnosti díky zapojení se do Šablon (0) motivace rodičů ke čtení s dětmi formou zvýhodněných nákupů literatury • školní vzdělávací plány škol v území zahrnují dobře definované a průběžně realizované cíle pro rozvoj ČG 	<ul style="list-style-type: none"> • (5) nedostatečná podpora ze strany rodičů (nezájem, vyčerpání, špatná domácí příprava) o rozvoj čtenářské gramotnosti vč. spolupráce se školou • (5) zvyšující se podíl žáků bez schopnosti se srozumitelně vyjadřovat, porozumět přečtenému textu, pokles aktivní slovní zásoby • (4) nízká míra komunikace rodičů s dítětem • (3) nedostatek času a možností pro práci s nadanými dětmi (utlačují se slabší děti) • (2) nedostatečné či zastaralé materiální a technické vybavení vč. ICT v oblasti ČpG (aktuální literatura např.) • (2) nedostatek příležitostí pro pravidelné setkávání učitelů a sdílení dobré praxe • (1) velké počty dětí ve třídách, nemožnost individuálního přístupu • nedostatečné využití dobré praxe pedagogů • v MŠ nejsou optimálně využívány interaktivní metody a pomůcky v oblasti rozvoje ČG (dle dispozic jednotlivé MŠ)
O - příležitosti	T- Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • (6) využití zvědavosti a zájmu dětí v oblasti čtenářské pregramotnosti • (5) spolupráce kmenové ZŠ, MŠ a rodičů k rozvoji ČG • (4) financování vybraných aktivit a potřeb ze státních a evropských dotací (např. šablony, MAP, investiční projekty atd.) • (2) rozvoj dovedností předcházejících čtení, psaní, výuce cizích jazyků a na rozvoj 	<ul style="list-style-type: none"> • (5) nezájem ze strany rodičů (i dětí, které díky špatné výchově postrádají zvědavost) • (5) přetechnizovaná společnost (pozornost na ICT, snižování slovní zásoby) – bere motivaci! • (4) nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj čtenářské pregramotnosti (vybavení, materiálně technické zázemí, inovace a

<p>elementárních principů práce s informacemi s důrazem na logopedickou prevenci</p> <ul style="list-style-type: none"> • (2) prohloubení vzdělání učitelů pro rozvoj čtenářské pregramotnosti, kvalitní lektoři a mentoři • (2) besedy se spisovateli (skvělá motivace) • (2) aktualizace materiálního a technického vybavení, využívání aktuálních interaktivních programů • (2) vytvořit zázemí a podmínky k setkávání a výměně příkladů dobré praxe učitelů MŠ • (1) kurzy, besedy pro rodiče (hlavně dětí s nějakým znevýhodněním, postižením apod.), motivace rodičů přednášejícím, pedagogy k tomu, aby s dětmi správně (a alespoň nějak) pracovali. 	<p>výměna pomůcek k rozvoji pregramotnosti, apod.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • (3) nedostatečná spolupráce škol s rodiči, nízká snaha rodičů o rozvoj ČG, nedostatečná osvěta • (2) nedostatečná možnost zajištění mobilní logopedické prevence (klinického logopeda) na MŠ • (1) životní styl společnosti – uspěchanost – „přece se nebudu zdržovat čtením, pak to někde najdu“ • nedostupnost informačních a komunikačních technologií pro rozvoj příslušné gramotnosti • velká časová vytíženost učitelů – nedostatek času pro kvalitní setkávání a sdílení zkušeností, finanční ohodnocení za tuto snahu, ale především uzpůsobení časových možností
--	--

Podpora matematické pregramotnosti a rozvoj potenciálu každého dítěte v MŠ

S - Silné stránky	W - Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • (6) přístup pedagogů k rozvíjení znalostí v oblasti matematické pregramotnosti a jejich využití ve výchově • (4) přirozený zájem dětí o matematické úlohy a zvědavost v předškolním věku • (4) školy realizují akce v oblastech MG a na zvýšení motivace dětí (podnětné prostředí) • (3) dostupné kvalitní didaktické materiály (ale nedostatek financí na ně) • (2) sdílení dobré praxe mezi pedagogy MŠ v území pro rozvoj MG • (2) vzdělávání pedagogů MŠ v území v oblastech MG, snaha o kreativitu pedagogů • (1) školní vzdělávací plány škol v území zahrnují dobře definované a průběžně realizované cíle pro rozvoj MG 	<ul style="list-style-type: none"> • (7) nedostatečná podpora ze strany rodičů (nezájem, vytíženost, špatná domácí příprava) o rozvoj matematické gramotnosti vč. spolupráce se školou (častý názor rodičů „proč ve školce? Ať si hraje a nic neřeší“) • (7) nízká míra kommunikace rodičů s dítětem • (6) nedostatek času a možností pro práci s nadanými dětmi s mimořádným zájmem o počítání nebo logiku (velké počty dětí ve třídách) • (3) nedostatečné materiální a technické vybavení v oblasti MG • (2) v MŠ nejsou optimálně využívány interaktivní metody a pomůcky v oblasti rozvoje MG (dle dispozic jednotlivé MŠ) • nedostatek využití dobré praxe pedagogů a příležitostí pro pravidelné setkávání učitelů a sdílení dobré praxe

O - příležitosti	T- Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> (6) podpora nadčasového matematického myšlení a logického uvažování, které nezávisí na využívání moderních technologií (kupecké počty, důraz na matematické souvislosti), podpora hraní deskových her (6) využití zvědavosti a zájmu žáků v oblasti matematické pregramotnosti (4) prohloubení vzdělání učitelů pro rozvoj matematické pregramotnosti, kvalitní lektoři a mentoři (3) financování vybraných aktivit a potřeb ze státních a evropských dotací (např. šablony, MAP, investiční projekty atd.) (3) aktualizace materiálního a technického vybavení, využívání aktuálních interaktivních programů (2) vytvořit zázemí a podmínky k setkávání a výměně příkladů dobré praxe učitelů MŠ (2) spolupráce kmenové ZŠ a MŠ, a rodiči do rozvoje MG – vzájemné učení dětí – ze ZŠ přijdou do MŠ (2) dostatek financí na kvalitní didaktické materiály 	<ul style="list-style-type: none"> (6) nedostatečná spolupráce škol s rodiči, nízká snaha rodičů o rozvoj MG, nedostatečná osvěta (celkově ve společnosti) (6) nezájem ze strany rodičů + nepochopení (4) nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj matematické pregramotnosti (materiálně technické zázemí, inovace a výměna pomůcek atd.) (3) přístup pedagogů k rozvíjení znalostí v oblasti matematické pregramotnosti a její využití ve výchově (1) nedostatečná motivace u žáků pro rozvoj těchto gramotností (1) „vyhoření“ pedagogů, nezájem (1) nedostatek příležitostí ke vzdělávání pedagogů v oblasti matematické pregramotnosti

Podpora čtenářské gramotnosti a rozvoj potenciálu každého žáka v ZŠ

S - Silné stránky	W - Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> (5) spolupráce s místní či školní knihovnou (4) školy se zapojují do soutěží a akcí (olympiády, soutěže, dramatická výchova, školní časopisy atd.) v oblastech ČG a na zvýšení motivace žáků (podnětné prostředí) (4) podpora základních znalostí a dovedností, základní práce s textem (od prostého porozumění textu k vyhledávání titulů v knihovně podle potřeb žáků apod.), a to ve všech předmětech (1) učitelé obou stupňů rozvíjí své znalosti o inovativní metody v oblasti ČG a využívají je ve výuce (souvisí s předchozím bodem) 	<ul style="list-style-type: none"> (5) slabší podpora individuální práce s žáky s mimořádným zájmem o literaturu, tvůrčí psaní atd. (4) nedostatečná podpora ze strany rodičů (nezájem, vytíženost, špatná domácí příprava, nízká míra komunikace) o rozvoj čtenářské gramotnosti vč. spolupráce se školou (4) zvyšující se podíl žáků bez schopnosti porozumět přečtenému textu, významu slov, pokles aktivní slovní zásoby (3) na školách není dostatečně strukturována forma a metody výuky s

<ul style="list-style-type: none"> • (1) učitelé 1. i 2. stupně rozvíjejí své znalosti v oblasti ČG a využívají je ve výuce v rámci možností školy • (1) školní vzdělávací plány škol v území zahrnují dobře definované a průběžně realizované cíle pro rozvoj ČG 	<p>ohledem na rozdílné potřeby heterogenních skupin žáků z důvodu velkého počtu žáků ve třídách.</p> <ul style="list-style-type: none"> • (3) vedení škol nemá dostatek financí, prostoru či vybavení v běžné výuce, i pro podporu mimovýukových akcí zaměřených na rozvoj čtenářské gramotnosti a zvýšení motivace žáků (např. doučování, projektové dny, kroužky apod.) • (1) nedostatek příležitostí pro pravidelné setkávání učitelů a sdílení dobré praxe • (0) nedostatečné materiální a technické vybavení a nedostatek financí (pomůcky, exkurze, setkávání, tandemová výuka, stínování apod.)
O - příležitosti	T- Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • (5) podpora všech čtenářských aktivit napříč oblastmi vzdělávání (základ) • (3) financování vybraných aktivit a potřeb ze státních a evropských dotací (např. šablony, MAP, investiční projekty atd.) • (3) podpora vyššího stupně komplexního čtenářství (od chápání kontextu, vyvozování a formulace závěrů z textu, porovnávání zdrojů apod.) • (2) půlené hodiny • (2) besedy se spisovatelem či organizace dílen tvůrčího psaní, zavedení čtenářských klubů • (2) spolupráce školy se seniory, kmenové ZŠ a MŠ, a rodiči do rozvoje ČG + besedy = motivace • (2) divadelní a dramatické kroužky nebo projekty se zapojením rodičů, společné projekty škol • (1) možnost pedagoga rozhodnout se svobodně dle svého uvážení, jaké metody výuky použije • mimovýukové akce pro žáky na podporu čtenářské gramotnosti a zvýšení motivace 	<ul style="list-style-type: none"> • (5) přetechnizovaná společnost (pozornost na ICT, snižování slovní zásoby), ale techniku lze zároveň využít k motivaci • (4) nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj čtenářské gramotnosti (personální zajištění, pedagogického dozoru koutků, volně otevřených učeben, k možnému půlení hodin, k inovaci a výměně učebních pomůcek k rozvoji ČG, k zajištění dostatečného počtu těchto pomůcek atd.) • (4) nedostatečná spolupráce škol s rodiči, nízká snaha rodičů o rozvoj ČG, nedostatečná osvěta – rodiče sami nečtou, děti nemají příklad • (3) nedostatečná motivace u žáků pro rozvoj těchto gramotností • (2) nezájem rodičů a dětí o rozvoj ČG (někteří, souvisí hodně se čtením v rodině) • (1) organizační problémy při vzdělávání pedagogů v malotřídních ZŠ • (1) snížené vědomostní požadavky na absolventy ZŠ (přijetí na SŠ) • (1) vedení škol nemá dostatečné finanční (i materiální) možnosti pro podporu mimovýukových akcí zaměřených na rozvoj

<ul style="list-style-type: none"> prohloubení vzdělání učitelů pro rozvoj čtenářské gramotnosti, kvalitní lektoři a mentoři 	<p>čtenářské gramotnosti a zvýšení motivace žáků (např. doučování, projektové dny, kroužky, apod.)</p> <ul style="list-style-type: none"> velké množství žáků s různými poruchami (v tom případě týkající se čtení, pochopení textu...), podpůrnými opatřeními ve třídě. Učitel se musí hodně věnovat jim a nezbývá tolik prostoru pro ostatní (třeba nadprůměrně nadané) žáky.
--	---

Podpora matematické gramotnosti a rozvoj potenciálu každého žáka v ZŠ

S - Silné stránky	W - Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> (4) učitelé obou stupňů rozvíjí své znalosti o inovativní metody v oblasti MG a využívají je ve výuce (4) ve škole je částečně podporováno matematické myšlení u žáků (příklady k pochopení a řešení každodenních situací, situací spojených s budoucí profesí nebo k objasnění přírodních zákonů apod.) (4) tvorba a využívání tematické databáze příkladů (např. kuchyňské recepty, finanční gramotnost, zdravá výživa, technické výpočty, výpočty s přírodní tematikou apod.) (3) na školách v ORP je v rámci výuky podporována i finanční gramotnost u dětí – souvisí s dalšími dvěma body a je základem MG! (2) školy realizují akce a soutěže v oblastech MG a na zvýšení motivace žáků (podnětné prostředí) (1) školní vzdělávací plány škol v území zahrnují dobře definované a průběžně realizované cíle pro rozvoj MG (1) kroužky logických her 	<ul style="list-style-type: none"> (6) nedostatek finančních prostředků pro rozvoj matematické gramotnosti (materiální a technické vybavení, pomůcky, exkurze, setkávání, tandemová výuka, stínování apod.), zejména u menších škol (5) nedostatečná podpora ze strany rodičů (nezájem, vytíženost, špatná domácí příprava, nízká míra komunikace) o rozvoj matematické gramotnosti vč. spolupráce se školou (4) na školách není dostatečně strukturována forma a metody výuky s ohledem na rozdílné potřeby heterogenních skupin žáků z důvodu velkého počtu žáků ve třídách a velkých rozdílů mezi schopnostmi a možnostmi jednotlivých žáků – učitel se více věnuje žákům v inkluzi nebo slabým a nemá pak čas na průměrné až nadprůměrné – nadaní a výborní žáci jsou oslabení žáky v inkluzi (není na ně tolik času) (1) nedostatek příležitostí pro pravidelné setkávání učitelů a sdílení dobré praxe (2) vedení škol nemá dostatečné finanční možnosti pro podporu mimovýukových akcí zaměřených na rozvoj matematické gramotnosti a zvýšení motivace žáků (např. doučování, projektové dny, kroužky, apod.) (2) malý počet nebo neexistence pravidelných

	<p>kroužků/doučování/mimoškolních aktivit v oblasti MG pro nadané děti (o kroužky nebyl moc zájem, šikovným dětem se moc nechtělo, měly jiné aktivity. Naopak průměrní až podprůměrní žáci měli o doučování často zájem)</p>
O - příležitosti	T- Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • (5) dělení žáků do skupiny – příležitost pro jinou než frontální výuku (často využíváno) • (5) individuální podpora žáků s mimořádným zájmem o matematické vzdělávání – spolupráce s odborníky, kteří by se věnovali nadaným dětem • (4) podpora nadčasového matematického myšlení a logického uvažování, které nezávisí na využívání moderních technologií (kupecké počty), podpora hraní deskových her • (3) spolupráce a sdílení zkušeností mezi jednotlivými pedagogy a školami • (2) financování vybraných aktivit a potřeb ze státních a evropských dotací (např. šablony, MAP, investiční projekty atd.) • (1) prohloubení vzdělání učitelů pro rozvoj matematické gramotnosti, kvalitní lektori a mentoři • (1) mimovýukové akce pro žáky na podporu MG a zvýšení motivace • (0) spolupráce školy se seniory, kmenové ZŠ a MŠ, a rodiči do rozvoje MG • (1) velké množství zpracovaných materiálů na internetu – lze sdílet zkušenosti, vhodné odkazy, vypracovat společný prostor (na webu), kde budou vyzkoušené a doporučené materiály a zkušenosti. 	<ul style="list-style-type: none"> • (5) nezájem ze strany žáků a rodičů o MG - „to mi stačí“ • (3) nedostatečná spolupráce škol s rodiči, nízká snaha rodičů o rozvoj MG, nedostatečná osvěta • (3) nedostatečná motivace u žáků pro rozvoj MG • (2) organizační problémy při vzdělávání pedagogů v málotřídních ZŠ • (2) nedostatek kvalifikovaných (kvalitních!) pedagogů (matematika, IT, přírodní vědy) • (2) snížené vědomostní požadavky na absolventy ZŠ (přijetí na SŠ) – od SPP pro určité žáky • (2) přetechnizovaná společnost („proč se to učit“) • (1) vedení škol nemá dostatečné finanční možnosti pro podporu mimovýukových akcí zaměřených na rozvoj matematické gramotnosti a zvýšení motivace žáků (např. doučování, projektové dny, kroužky, apod.) • (1) nízká časová dotace pro rozvoj matematické gramotnosti v rámci výuky i mimo výuku. (na 2. stupni ZŠ) např. omezení počtu hodin matematiky na úkor nových předmětů (na 2. stupni ZŠ) • (1) škola nedisponuje dostatečným technickým a materiálním zabezpečením pro rozvoj MG

Podpora rozvoje kvalitního inkluzivního vzdělávání vč. individuálních potřeb dětí a žáků

S - Silné stránky	W - Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • (5) žáci získávají možnost se naučit sounáležitosti s ostatními dětmi, jak komunikovat a žít s žáky se SVP – potlačování diskriminace, žáci se učí uvědomovat si práva a povinnosti, rozdíly bez předsudků • (5) možnost škol získat asistenta pedagoga financovaného státem (kvalitního!) • (4) učitelé v území se stále zdokonalují a vzdělávají pro práci s žáky s SVP • (3) školy v území SO ORP Hořice pracují na úspěšném zvládnutí procesu integrace • (2) v ŠVP všech škol v území SO ORP Hořice je zakomponována část, která se přímo věnuje vzdělávání a podpoře žáků se SVP • (1) bezproblémový přechod většiny dětí z MŠ na ZŠ • možnost soustavné, dlouhodobé spolupráce mezi ZŠ a MŠ na přípravě dětí na povinnou školní docházku 	<ul style="list-style-type: none"> • (5) nedostatečné materiální vybavení (i doporučení na ně), nedostatek prostor, či nemožnost stavebních úprav škol pro žáky se SVP i nadaných dětí • (4) nedostatek speciálních pedagogů pro práci s nadanými dětmi i financí na ně • (3) chybějící podmínky pro začlenění žáků se SVP do mimoškolních aktivit • (2) způsob vzdělávání nadaných dětí a talentů obecně (slabá podpora) i dětí se SVP • (1) bariérovost škol (někdy nemožnost změny) • (1) chybějící včasná diagnostika k nastavení podpůrných opatření a pozdní podchycení rizik vývoje dítěte; rodiče nechtějí nechat vyšetřit dítě v SPP (nevůle nebo nezájem rodičů) • (0) chybí zařízení jeslového typu
O - příležitosti	T- Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • (6) lepší podmínky pro pedagogy (včetně motivace pedagogů) a vzdělávání pro práci s diferencovaným kolektivem, posílení profesních pedagogických kompetencí k realizaci inkluzivního vzdělávání • (3) změna legislativy a systémového nastavení inkluze pro maximální rozvoj a uplatnění potenciálu všech dětí • (3) systém péče o nadané děti – aktivně vytvářet příležitosti k rozvoji a uplatnění nadání • (2) přizpůsobování obsahu vzdělávání a nastavení vhodné úrovně obtížnosti, vnitřní flexibilita ve školách 	<ul style="list-style-type: none"> • (6) velké počty dětí ve třídách vyžadujících podpůrná opatření, zvýšená náročnost na individuální přístup, vytíženost asistenta pedagoga (není prostor pro individuální práci a jednostranný přístup k dětem s poruchami učení či chování, i k nadaným dětem) • (3) nepřehledné legislativní prostředí pro oblast inkluzivního vzdělávání - nestabilita systémového nastavení • (3) předsudky veřejnosti vč. aktérů vzdělávání, které jsou celospolečensky akceptovány a mají svou historickou tradici • (2) neinformovanost odborné i rodičovské veřejnosti v oblasti inkluzivního vzdělávání (hrozby plynoucí z příkladů špatné praxe)

<ul style="list-style-type: none"> • (2) spolupráce pedagogů z různých škol, různých úrovní (společné diskuze, sdílení dobré praxe, společné akce) • (2) systém péče o děti se SVP – didaktické materiály a vybavení pro děti vyžadující zvýšenou pozornost, včasná diagnostika • (2) využívání speciálních pedagogů pro práci s nadanými dětmi/děti se SVP, příp. koordinátora pro podporu nadání • využití externích zdrojů financování pro realizaci žádoucích intervencí v oblasti vzdělávání na území (národní a ESF dotace) • (1) zavádění podpůrných opatření dle předepsaných stupňů a jejich nárokovost ze státního rozpočtu • zajištění účasti dětí se SVP na aktivitách vedených nad rámec školní práce – rodiče takových dětí o to často nemají zájem • střední článek podpory vzdělávání • včasná diagnostika, personální podpora pro práci s dětmi se SVP, dostatek financí pro práci s dětmi již od MŠ • prověřit potřebu založení dětské skupiny pro děti neumístěné do MŠ • osvěta rodičů v tématech inkluze i pedagogů, kteří vidí v inkluzi potenciál • rozvíjení individuálního přístupu ve škole v podmínkách inkluzivního vzdělávání • eliminovat odklady školní docházky 	<ul style="list-style-type: none"> • (2) nejasné finanční zajištění personálních nákladů na práci s dětmi se SVP (do budoucna zajistit dlouhodobý výhled pro asistenty, 2 a více let) • (1) tlak ze strany státu na rychlou změnu stávajícího systému • (1) častější odklady školní docházky • přetíženost učitelů (časová vytíženost, hodně administrativy,...) • diskriminace či šikana ve školním prostředí (dětí s P.O., sníženým intelektem, ale i nadaných dětí,...)
--	---

Škola pro praktický život (polytechnické, digitální, přírodovědné, technické, sociální, jazykové, mediální, finanční, občanské a další praktické dovednosti)

S - Silné stránky	W - Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • (3) zavádění inovativních metod výuky (projektové učení, CLIL, E-learning) • (3) otevřenost a zájem škol/žáků/dětí o praktické dovednosti, aktivní rozvoj této oblasti vzdělávání na školách – propojeno s posledním bodem – žákovské parlamenty • (3) zájem rodičů o jazykové vzdělávání 	<ul style="list-style-type: none"> • (5) málo příležitostí komunikovat v každodenním životě v cizím jazyce • (4) nerovnoměrný rozvoj digitálních, přírodovědných, technických a polytechnických znalostí a dovedností dětí a žáků, sociální, mediální, finanční a občanské (pre)gramotnosti, praktických dovedností, manuální zručnosti a tvořivosti a fyzické

<ul style="list-style-type: none"> • (2) MŠ realizují technické, přírodovědné a environmentální vzdělávání v souladu s RVP PV • (2) vzrůstající aktuální společenská podpora polytechnického vzdělávání • (2) rychlá globalizace světa jako motivační prvek pro výuku cizích jazyků pro žáky • (1) vybavenost škol výpočetní a digitální technikou díky šablonám a jiným projektům • (1) přirozený zájem a zvědavost dětí v předškolním věku – velmi důležité pro běžný život. Doma děti nic nemusí/nesmí a pak se o sebe neumí postarat „jako žena“, „Jako muž“ • (2) možnost využití rodilých mluvčích • (1) školy s fungujícím žakovským parlamentem v území • školy v území uplatňují nové kompetence žáků – finanční gramotnost apod. • zapojení škol do mezinárodních projektů – rozvoj jazykových a sociálně občanských kompetencí 	<p>zdatnosti dětí a žáků, a především upevnění vědomostí a dovedností (2. stupeň ZŠ) – děti, a často i rodiče, využívají PC jen na hraní</p> <ul style="list-style-type: none"> • (3) chybí provázanost teoretických poznatků dětí na každodenní život (např. proč se platí daně) • (2) obtížná měřitelnost podnikavosti, iniciativy, občanských a sociálních kompetencí dětí a žáků • (2) nedostatečná vybavenost škol pro realizaci technického vzdělávání, vč. pomůcek a materiálu, zrušené dílny • (1) nízká nabídka kvalitního polytechnického vzdělávání vč. rozvoje manuální zručnosti (1. stupeň ZŠ) • (1) nepodporuje se iniciativa a motivace pro rozvoj kreativity a iniciativy dětí a žáků, nedostatek aktivit na její podporu • (1) nedostatek specializovaných pedagogů pro technické vzdělávání • (1) nedostatečné praktické využívání jazyka, důraz na teoretickou znalost jazyka • pasivní přístup a neangažovanost části rodičů k cizím jazykům • (1) snížená motorika a manuální zručnost dětí
O - příležitosti	T- Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • (3) aktivně seznamovat děti MŠ s technickými a manuálními činnostmi (představování různých profesí a odvětví), podporovat zdravý způsob života, environmentální výchovu a zároveň vzbuzovat zájem o pohybovou činnost dětí • (3) budování etického povědomí dětí a žáků, nastavení společenských spravedlivých pravidel chování • (3) zapojení rodičů do školních aktivit pro podporu kompetencí dětí/žáků • (2) využití přirozené zvědavosti a učenlivosti dětí v předškolním věku 	<ul style="list-style-type: none"> • (6) absence praktických dovedností žáků při řešení běžných životních situací (např. v domácnosti) • (5) dlouhodobý celospolečenský nezájem o učňovské obory ve srovnání s maturitními obory • (3) neatraktivnost technických předmětů (M, F, Ch, PŘ) a jejich návaznost na polytechnické vzdělávání • (2) rychlý vývoj technologií a nemožnost udržet krok s novinkami • (1) nedostatek žáků se zájmem o technické obory

<ul style="list-style-type: none"> • (2) projektovými dny ukázat veřejnosti (hlavně rodičům) velký význam polytechnických dovedností žáků např. komentovanými výstavami, výstupy projektového vyučování či setkávání s veřejností při akcích pořádaných školami. Je to ovšem velmi náročné • (2) využívání metod rozvíjejících kritické myšlení • (2) podpora rozvoje digitálních kompetencí, prohlubování znalostí jazykových schopností, sociální, mediální, finanční a občanské gramotnosti, přírodovědných a technických znalostí a dovedností, v oblasti kybernetické bezpečnosti a využívání prvků polytechnické výchovy v předškolním vzdělávání • (2) důraz na klíčové kompetence týkající se hodnotové orientace žáků, společenských postojů (občanská gramotnost), a uměleckého rozvoje, motivovat je k celoživotnímu učení • (1) zlepšování podmínek a motivace žáků pro výuku technických oborů • (1) finanční podpora z EU a národní zdroje • (1) podpora vzdělávání pedagogů v technických dovednostech bez ohledu na oblast vzdělávání • (1) podpora v systematickém využívání informačních technologií i v jiných než informatických předmětech • využití externích pedagogů jazykového vzdělávání • vybavení jazykových učeben prostřednictvím ESF 	<ul style="list-style-type: none"> • účinek polytechnické výchovy se projeví až v dlouhodobém časovém horizontu • (1) rychlé technické zastarávání IT a digitální techniky ve škole • (1) nekompatibilita IT vybavení školských zařízení • (1) nedostatek finančních prostředků na rychlou obnovu IT a digitální techniky a na pomůcky pro jazykové vzdělávání • (1) absence dobrých vzorů ve společnosti a samotných rodinách • při systémové nepodpoře hrozí degradace celé společnosti • lokální absence kvalitního pedagoga pro jazykové vzdělávání
---	---

Kariérní rozhodování, uplatnitelnost žáků na trhu práce, povědomí dětí/žáků o regionu

S - Silné stránky	W - Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> (4) postupně se rozvíjející spolupráce se středními školami, podpora ORP (4) projektové dny – ukázky prací, řemeslníků apod. (4) dlouholetá řemeslná, kulturní a historické tradice v této oblasti v ORP Hořice (kamenosochařství, strojírenství, textilní průmysl, zemědělská malovýroba, literární a umělecké vzory, kulturní spolky, síť uměleckých škol) (3) podpora MAP pro podporu kariérového poradenství (pro II. stupeň) (2) přirozený zájem a zvědavost dětí v předškolním věku (1) spolupráce dítě-učitel-škola-rodíč 	<ul style="list-style-type: none"> (4) nízký počet exkurzí do skutečných provozů a financí na ně (na víc exkurzí bohužel chybí v rámci plnění ŠVP čas) (3) nízké povědomí dětí a žáků o regionu (3) nerozvinutá spolupráce s organizacemi pro podporu povědomí žáků/dětí o region (2) nedostatečně rozvinutý systém kariérového poradenství na školách a výukových aktivit vázaných na pozdější profesní život žáků (1) omezená a zkreslená představa žáků (jejich okolí) o některých zaměstnáních (1) vliv rodičů (nenechají dítě rozhodnout)
O - příležitosti	T- Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> (4) besedy se zajímavými a úspěšnými lidmi (4) prověřovat soulad středoškolských oborů s aktuální poptávkou (4) navýšení počtu exkurzí do skutečných provozů a financí na dopravu na ně + aby si to mohly děti vyzkoušet (2) vytvářet žákům příležitosti a podporu pro odpovědné kariérní rozhodování širším uplatněním kariérového poradenství (3) inovativní formy spolupráce se středními školami a organizacemi v regionu, exkurze, besedy s úspěšnými lidmi (1) podpora žáků rozvojem vlastních schopností v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci (1) rozvoj kariérového poradenství, spolupráce s kariérovými poradci 	<ul style="list-style-type: none"> (6) velká zatíženost škol – nedostatek času pro exkurze do firem v území i středních škol (5) dlouhodobý celospolečenský nezájem o učňovské obory ve srovnání s maturitními obory (4) nedostatečně proaktivní zájem rodičů a potažmo dětí o celoživotní zájem o region – není vůbec/téměř v celé naší společnosti (2) nedostatečná opora ve vzdělávání týkající se povědomí dětí a žáků o region ze strany učitelů nedostatek patriotů v regionu předávající náklonost k domovu (1) nedostatek uvědomění ZŠ, že vývoj a vazba na budoucí povolání začíná již na ZŠ nedostatečné využití kapacity kariérových poradců na školách

<ul style="list-style-type: none"> • (1) zkvalitnění výuky a vzdělávacích programů škol (zvyšování adaptability a uplatnitelnosti absolventů na trhu práce) • (1) využití přirozené zvědavosti a učeníivosti dětí v předškolním věku • (1) možnost nových akcí s regionální tematikou • zlepšování podmínek a motivace žáků pro výuku technických oborů 	
--	--

Infrastruktura škol a funkční prostředí školy

S - Silné stránky	W - Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • (5) zájem ředitelů a zřizovatelů o udržení dobrého technického stavu školních budov a o nové pomůcky • (4) spolupráce vedení škol a zřizovatelů • (3) vhodné pokrytí území školami a jejich dostupnost • (2) školy s jasnými strategickými cíli, flexibilitou v inovacích mají povědomí o aktuálních potřebách • kvalitní malotřídní ZŠ v území • (1) nově vybavené a zrekonstruované prostory školních zařízení díky předešlým dotačním programům • (1) aktivní vedení škol • (1) dostačující kapacita zařízení • konektivita škol 	<ul style="list-style-type: none"> • (4) prostorové možnosti škol omezují další rozvoj (školní knihovny, relaxační zóny, odpočinkové koutky apod.) – propojené s dalším bodem • (3) absence strategického přístupu ke směřování školy/pedagogů • (3) odchod části žáků ZŠ na víceletá gymnázia • (1) rozdíly mezi školami v území • (1) odliv dětí ze spádových MŠ do městských MŠ • (2) nenaplněnost vesnických MŠ/ZŠ (spádové oblasti škol, vylidňování menších obcí, pracovní příležitosti rodičů ve městech) • (2) nedostatečné zajištění učeben pro klíčové kompetence • (2) nedostatek pomůcek ve vybavení školy (klasické, speciální, digitální, programů, her, audio a jiné techniky, strojního vybavení a materiálu), materiálního zabezpečení výuky (Př,Fy,Ch) • (1) zastarávání budov/prostor školy, dlouhodobé podfinancování školní infrastruktury, ekologická neúspornost starých budov • (1) bariérovost některých škol • (1) chybějící školní zahrady, školní hřiště, případně tělocvična

O - příležitosti	T- Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> (4) modernizace objektů pro potřeby moderního vzdělávání (3) využívání nevyužitých budov/prostor, možnost sdílených učeben (3) efektivní využití vnitřních i venkovních prostor pro optimální počet dětí a žáků ve třídách (2) posilovat prvky strategického řízení rozvoje škol a pedagogického vedení (předcházení odlivu žáků, záruka jednotnosti přístupu k žákům) (2) podpora a pomoc školám při vzniku strategických plánů škol (1) předávání kontaktů na vhodné, prověřené kvalitní firmy/řemeslníky (1) propojení škola-město pro rozvoj trvalých dovedností ředitele v oblasti řízení efektivní využívání vhodných finančních zdrojů a dotačních titulů 	<ul style="list-style-type: none"> (5) nedostatek finančních prostředků pro investice, rekonstrukce, odborné učebny, bezbariérová opatření, pomůcky, materiál, moderní technologie a digitální vybavenost (4) přílišná časová vytíženost vedení školy i ostatních pedagogů (3) rychlý rozvoj moderních technologií pro výuku – ale zároveň pozitivní motivace, kdyby byl čas a prostor (2) nekvalitní dodavatelé stavebních služeb + nekvalitní a neperspektivní návrhy stavebních prací změna záměru zřizovatele s danou budovou

Kvalitní, bezpečné a příjemné prostředí školy

S - Silné stránky	W - Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> (5) pedagogové vytvářejí pro výuku svého předmětu vlastní materiály; mají povědomí o aktuálních potřebách (4) pedagogové systematicky rozvíjejí povědomí o internetové bezpečnosti a kritický pohled na internetový obsah k rozvoji znalostí a dovedností žáků (4) školy s jasnými strategickými cíli, flexibilitou v inovacích a pestrostí výuky rozvíjí plně potenciál dětí/žáků (2) pedagogové využívají pro výuku volně dostupné, bezpečné, otevřené internetové zdroje a orientují se v rámci svého předmětu ve volně dostupných zdrojích na internetu (1) praktikování osvědčených postupů při řešení problémů a zároveň zařazování dalších 	<ul style="list-style-type: none"> (3) schopnost školy podchytit nadanější žáky a tyto motivovat (3) přetížení pedagogů, syndrom vyhoření (3) některé školy jsou nedostatečně vybavené v rámci ICT vybavení (2) vliv moderních technologií a sociálních sítí na bezpečí ve školách (1) výskyt negativních vlivů na školách (1) rizika problémového klima ve třídách (nepořádek, nesnášenlivost, mezilidské vztahy,...) – společně s následujícím bodem – souvisí s prostory a velkým počtem žáků ve třídě (i s velkým počtem dětí se SVP) (1) rizika problémového klima ve škole (interpersonální vztahy, vazby a sociální procesy vč. úrovně komunikace)

osvědčených metod, pokud si to aktuální situace žádá	<ul style="list-style-type: none"> • bariérovost budov
O - příležitosti	T- Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • (5) práce s žáky a řešení klima třídy – příznivé sociální, emocionální, pracovní klima, podpora etiky, komunikačních dovedností, zvládání konfliktů, tolerance, ohleduplnost k lidem, kulturám, duchovním hodnotám,... • (3) školení pedagogů o novinkách v oblasti ICT • (3) dovybavit školy novými IT technologiemi • (2) posilovat prvky strategického řízení rozvoje škol a pedagogického vedení (záruka jednotnosti přístupu k žákům) • (2) adaptační kurzy na začátku 6. třídy (případně pod dohledem psychologa) a dobrá zkušenost s nimi v území • (1) školy v přírodě • (1) zvýšení konektivity a připojení škol (pomocí WIFI) - nutná silně zabezpečená síť a adresné, omezené připojení • (1) rozvoj trvalých dovedností ředitele (v oblasti řízení) a pedagogů (vliv na klima školy a vnímání školy veřejností) • (1) přípravné třídy na ZŠ • střední článek podpory školství • služby v rámci prevence sociálně patologických jevů a osobnostně sociálního rozvoje dětí • vzdělávání v oblasti primární prevence ke snížení prevalence rizikového chování • osvěta, vzdělávací aktivity pro eliminaci forem diskriminace • větší osvěta digitálních kompetencí – přenos zkušeností z praxe nebo reálného života (rodič, exkurze) • intenzivně sledovat a včas reagovat na vývoj moderních technologií a sociálních sítí pro bezpečnost školy 	<ul style="list-style-type: none"> • (5) rozvoj moderních technologií a sociálních sítí; pedagogové nestíhají vědecko-technickou revoluci, a to i z důvodu administrativní náročnosti pedagogické profese • (5) náročnost přípravy pro pedagogy – nové IT vědomosti, delší příprava na výuku, komplikovanost (nedostatek financí pro motivaci učitelů) + žáci a rodiče odmítají snahu pedagogů rozvíjet povědomí o internetové bezpečnosti • (4) nedostatek financí na pořízení moderního ICT vybavení (včetně údržby stávající techniky) – technika může být často zastaralá • (3) nárůst počtu rizikového chování (šikana) • (2) absence pracovníka na školách, který by se staral o IT techniku (osoba, která zajišťuje systematickou údržbu a aktualizaci HW a SW) • (1) nekoordinované a nejednotné vzdělávání pracovníků skutečně efektivní primární prevence • (1) kontroverze rozvoje digitálních kompetencí v předškolním věku • hrozba sociálně patologických jevů v 6. třídách (problémový přechod na II. stupeň i z jiných škol) • hrozba kriminality ve školách • přichází žáci z malotřídních škol spádových obcí • nestabilní podmínky ve školství – změny v legislativě školství • diskriminace • žáci mohou zneužít školní techniku k „nelegálním věcem“ – nedostatečné zabezpečení školských sítí

Organizační a personální zajištění provozu škol, kvalitní pedagog

S - Silné stránky	W - Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> (5) velká část pedagogů má základní znalosti práce s internetem a využívá je pro sebevzdělávání a přípravu na vzdělávání dětí (3) hojné využívání IT techniky (např. tabule), tam, kde jsou pořízeny (3) existence mnoha metod a forem vzdělávání (2) za pomoci ICT dochází ke splnění základních potřeb, učitelé využívají ICT vybavení a rozvíjí mezipředmětové vztahy, využívají je pro sebevzdělávání a přípravu na vzdělávání dětí (2) zájem pedagogů vzdělávat se (2) schopnost učit se moderním formám výuky (online výuka, moderní technologie,...) 	<ul style="list-style-type: none"> (6) zvýšená psychická zátěž v rámci práce s dětmi se SVP (3) děti se SVP, výskyt sociálně patologických jevů ve školách (3) nedostatečná logopedická péče, nezodpovědný přístup rodičů k logopedii a práci s řečí dětí (2) časová vytiženost vedení škol i pedagogů (2) nedostatek podpůrných pracovních pozic na školách (psycholog, speciální pedagog, logopedický asistent, koordinátor pro podporu nadání, kariérový poradce, asistent pedagoga atd.) (1) stárnutí pedagogů podmínky pracovníků v regionálním školství nezastupitelnost pedagogů, nedostatečná kapacita ředitelů nedostatečná nabídka pedagogických i nepedagogických pracovníků školy v regionu pedagogicky vzdělaní odcházejí z regionu, malý počet absolventů
O - příležitosti	T- Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> (5) snížení administrativní a byrokratické zátěže škol (3) pravidelné supervize, školení v emoční inteligenci, psychohygiena, práce se stresem, komunikace, budování prestiže (3) didaktická a metodická podpora začínajícím i stávajícím učitelům z praxe pro začleňování moderních vzdělávacích aktivit do výuky (2) optimalizace personálu na školách (2) modernizace metod práce zohledňující individuální potřeby žáků, využívání pomůcek (1) regionální podpora (např. střední článek vzdělávání) (souvisí s následujícím bodem) 	<ul style="list-style-type: none"> (6) příliš administrativy a byrokratické zátěže (nedostatek časových možností) na úkor vzdělávací činnosti (5) nízká společenská prestiž učitele, zkrácené vnímání pedagogické profese (pokud dítě něco neumí – „může za to učitel“. pokud něco skvěle zvládá, baví ho to – „přišlo to samo“) (3) nízká sebedůvěra pedagogů, strnulost vůči inovacím, nechuť se sebevzdělávat nebo nedostatek sil se dále vzdělávat (2) legislativní změny ve školství (dlouhodobá vize)

<ul style="list-style-type: none"> • (2) sdílení dobré praxe • (1) motivace absolventů pedagogických škol neopouštět region • (1) online vzdělávání – zavádění do výuky, připravenost pedagogicky i technicky • (1) systém ucelené podpory profesního rozvoje pedagogů dle vývojových trendů ve vzdělávání, zvyšování kvalifikace a motivace k sebezvzdělávání • personální podpora nepedagogických i pedagogických pracovníků • informování a servis s administrací dotačních projektů • rozvoj logopedických schopností dětí • zavádění digitálních technologií a moderních vzdělávacích metod výuky na rozvoj digitálních gramotnosti (využití síly digitalizace) 	<ul style="list-style-type: none"> • (1) malý počet dostupných a kvalitních lektorů • (1) odchod kvalitních (a hlavně mladých) pedagogů do jiných (méně stresujících a časově náročných, platově podobných) zaměstnání (např. jazyková sféra, ICT) • nedostatek financí na pedagogické i nepedagogické pracovníky • podprůměrná profesní zdatnost českých učitelů v oblasti motivace a aktivního zapojování žáků do výuky
--	---

Financování vzdělávání v MŠ a ZŠ

S - Silné stránky	W - Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • (5) působnost místní akční skupiny, možnost dotační podpory + funkční MAP • (4) dostatek financí na provozní náklady škol • (4) pomoc zřizovatele při zpracování a vyhodnocení veřejných zakázek 	<ul style="list-style-type: none"> • (5) absence sdílených suplujících učitelů pro větší flexibilitu učitelů pro vzdělávání a další akce škol • (4) absence pozice projektového manažera ve školách • (4) problémy se zajištěním dopravy na akce, finanční zátěž • (1) finanční zajištění pravidelné spolupráce s různými odborníky, lektory, rodilými mluvčími apod. • (1) drahé pracovní sešity
O - příležitosti	T- Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • (5) využívat lokálních projektů + informace o nich • (4) komunikace s MAP a s místními poskytovateli dotací • (4) sdílení dobré praxe v oblasti dotací a financování škol 	<ul style="list-style-type: none"> • (5) obrovská administrativní zátěž škol • (4) nekonceptnost při řešení financování vzdělávacího systému • (3) personální poddimenzování škol i školských poradenských zařízení nebo nekvalitní pedagogové

<ul style="list-style-type: none"> • (2) vyšší podpora na investiční potřeby škol • (2) zavedení sdílené pozice suplujících učitelů • (1) využití online výuky související s inovativním přístupem ke vzdělávání a její podpora 	<ul style="list-style-type: none"> • (2) nedostatek finančních prostředků na inkluzi nebo jejich nehospodárné vynakládání • (1) nesoulad práce ministerstev (MŠMT, MPSV...)
---	--

Zájmové a neformální vzdělávání

S - Silné stránky	W - Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • (6) rozvoj kompetencí je dostupný i mimoškolně (skauting, kroužky DDM, dobrovolní hasiči, ZUŠ aj.) • (6) zájem rodičů o mimoškolní aktivity dětí • (3) nabídka zájmového a neformálního vzdělávání • (2) vhodné doplňování vzdělávání 	<ul style="list-style-type: none"> • (5) materiální a finanční náročnost provozu vč. pomůcek • (5) nezájem dětí ze socio-kulturně znevýhodněného prostředí (finanční náročnost) • (5) nedostatek prostor pro rozvoj • (4) nedostatek časového prostoru pro spolupráci aktérů ve vzdělávání, pro přenos dobré praxe, inspiraci, výměnu zkušeností • (1) koncentrace poskytovatelů v centrech regionu • chybějící podmínky pro začlenění žáků se SVP do mimoškolních aktivit
O - příležitosti	T- Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • (4) rozšiřování spolupráce formálního a neformálního vzdělávání • (4) vytvářet podmínky pro systémovou spolupráci a intenzivní komunikaci mezi aktéry vzdělávání • (4) využití potenciálu mimoškolního a neformálního vzdělávání • (1) rozšíření odloučených pracovišť • (1) využívání nabídky i z okolních (nemístních) organizací • (1) vznik nových mimoškolních aktivit (kroužky...) • (1) propojení činností se ZŠ 	<ul style="list-style-type: none"> • (4) nedostatek finančních prostředků, např. na zaplacení kvalitního lektora • (4) nedostatečné zázemí pro rozvoj • (4) finanční zátěž pro rodiče • (3) klesající zájem dětí o organizované mimoškolní aktivity • (1) komplikované dojíždění pro přespolní • úpadek stávajících organizací zabývajících se mimoškolními činnostmi • nezájem rodičů („mám je pořád někam vozit“, „zbavil jsem se dítěte do kroužku“)

Spolupráce aktérů vzdělávání, rodičů, veřejnosti

S - Silné stránky	W - Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> (5) zájem MŠ a ZŠ spolupracovat s rodiči (je velmi obtížné) (4) zájem rodičů o fungování MŠ v obcích (4) funkčnost školních autobusů v rámci meziobecní spolupráce (3) možnost pro děti a žáky učit se sociálnímu chování ve velkém a heterogenním kolektivu (2) využívání provázanosti tří složek: rodiče – škola – poradenské zařízení 	<ul style="list-style-type: none"> (4) nízké zapojování rodičů a zákonných zástupců do života školy a do procesu vzdělávání (5) přehlcenost rodičů, nezájem o dění ve škole (3) nedostatek časového prostoru pro spolupráci aktérů ve vzdělávání, pro přenos dobré praxe, inspiraci, výměnu zkušeností (2) nerovnoměrná spolupráce škol s rodiči a obcemi v celém území (2) rodiče nevnímají a nepřikládají důležitost povinnému předškolnímu vzdělávání (1) nízká informovanost rodičů (1) nezájem rodičů o své děti a jejich vývoj slabá spolupráce, motivace či zájem o ní s pedagogy, odborníky v klíčových kompetencích
O - příležitosti	T- Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> (5) zapojování rodičů do procesu vzdělávání, realizace aktivit cílených na rodiče s dětmi (je velmi podnětné) (3) rozšiřování spolupráce s ostatními školami, sdílení dobré praxe (3) vytvářet podmínky pro systémovou spolupráci a intenzivní kommunikaci mezi aktéry vzdělávání (2) zlepšení komunikace a informovanosti využití leaderů, síťování aktivních pedagogů v regionu (2) účinnější propagace školy v širším okolí – moc funguje, ale je to časově náročné (2) spolupráce mezi venkovskými a městskými školami 	<ul style="list-style-type: none"> (5) přeceňování svých dětí ze strany rodičů (4) vytíženost pedagogů, administrativní zátěž (4) rodiče přestanou cítit zodpovědnost za výchovu svých dětí (3) konkurence mezi školami, nedostatečná motivace a nezájem subjektů o spolupráci chybějící metodické orgány pro zaštitění spolupráce shora nízká společenská prestiž učitelského povolání despekt k pedagogům

3.11 PRIORITY ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ, HLAVNÍ PROBLÉMY K ŘEŠENÍ A ANALYTICKÝ POPIS JEJICH PŘÍČIN

Vypracovaná analýza hlavních problémů k řešení v oblasti vzdělávání v ORP Hořice, popis jejich příčin a návrhy řešení **navazuje na vypracovanou SWOT-3 analýzu** prioritních tematických oblastí vzdělávání v ORP Hořice, která byla vytvořena pracovními skupinami MAP II. Označením tří nejvýznamnějších faktorů u každé složky SWOT identifikovaly pracovní skupiny klíčové slabé a silné stránky, příležitosti a hrozby. Tím vznikl **základní rámec dílčích klíčových problémů vzdělávání** v ORP Hořice a návrhů řešení. Nejvýznamnější faktory označené pracovními skupinami jsou i v tomto dokumentu vyznačeny **modrou** barvou pro přehlednější identifikaci **prioritních problémů** v území.

Návrh této analýzy byl vypracován realizačním týmem na základě revize **analýzy stavu a potřeb, SWOT-3 analýz, diskusí** v pracovních skupinách a aktérů vzdělávání v území ORP Hořice a dalších **analytických zjištění**.

Tuto první verzi hlavních problémů poté v roce 2020 projednávaly a upravovaly jednotlivé PS na základě aktuálních podkladů s doplněním popisu **příčin problémů** tak, aby navazující návrhy aktivit přinesly správná řešení. Na základě určených příčin pak PS specifikovaly návrhy možných **nápravných kroků**. Svou diskusí každý člen PS přispěl k revizi analýzy stavu a potřeb aktérů ve vzdělávání v území. **V roce 2022 došly pracovní skupiny k totožnému závěru jako u SWOT analýzy – že není potřeba analýzy problémů, jejich příčiny ani návrhy k řešení upravovat. Jedná se o analýzu z dlouhodobého hlediska, a proto i změnu bude možné hodnotit až s určitým časovým odstupem.**

Některé příčiny problémů mohou být způsobeny **faktory mimo území, systémovým nastavením** nebo **vlivy mimo záběr projektu**, a proto pro ně nelze specifikovat nápravné kroky na regionální úrovni. Takové příčiny problémů figurují v této analýze, ale dále nebudou pracovními skupinami do strategické části dokumentu MAP dále rozpracovávány.

Následující klíčové problémy byly a budou dále základem pro **aktualizaci priorit a cílů MAP** jako východisko **Strategického rámce priorit MAP do roku 2023**, ze kterého se vychází pro každoroční plánování aktivit v **ročním akčním plánu vzdělávání**.

Priority rozvoje vzdělávání v ORP Hořice:

1 Kvalitní způsob vzdělávání otevřený změnám a odpovídající době

2 Zvýšení kvality pedagogů a škol

3 Podpora spolupráce subjektů školního a neformálního vzdělávání a rodičů

4 Funkční, moderní a bezpečné prostředí pro vzdělávání

Priority rozvoje vzdělávání jsou v souladu s existujícími strategiemi na národní, krajské i místní úrovni. Viz příloha č. 2 Analýza existujících strategických záměrů a dokumentů.

Rozdíly mezi jednotlivými školami v území

Území ORP Hořice je vhodně pokryto školami, které jsou dostupné (i přesto často děti ze spádových MŠ míří do městských MŠ), ale jejich kvalita je rozdílná, a proto je v území potřeba strategického přístupu ke směřování školy i pedagogů a také na další využívání nevyužitých prostor, budov a učeben. Mnohé se odvíjí od finančních možností škol a zřizovatelů.

Problémové oblasti:

- 1) odchod části žáků ZŠ na **víceletá gymnázia**
- 2) **odliv** dětí ze spádových MŠ do městských MŠ
- 3) absence **strategického přístupu** k rozvoji školy (Strategické plány škol)

Příčiny:

- absence **jednotného strategického směřování školy/pedagogů**
- **prostorové možnosti** škol omezují další rozvoj
- **nedostatek finančních prostředků pro investice**
- nedostatečně pestrá nabídka možností nebo vedení dětí pro **maximální rozvoj jejich potenciálu**
- schopnost školy **podchytit nadanější žáky** a tyto **motivovat**
- **spádové oblasti** škol, **vyliďňování** menších obcí, pracovní příležitosti rodičů ve městech, a s tím související menší naplněnost škol v těchto obcích
- výskyt **negativních jevů** na školách
- nedostatek motivace, financí a odborné podpory při vzniku **strategických plánů škol**

Organizační a personální zajištění provozu škol, profesní rozvoj pedagogů a ředitelů

Učitelé v území ORP Hořice využívají mnoho metod a forem vzdělávání, ale i přesto mají potřebu se dále vzdělávat, zejména v moderních formách výuky včetně forem online výuky. Velmi častým jevem je zvýšená psychická zátěž pedagogů a ředitelů v rámci práce s dětmi se SVP, ale také vlivem zvyšující se administrativní zátěže, která je často vykonávána na úkor vzdělávací činnosti. Velmi významně je proto apelováno na optimalizaci vzdělávací a administrativní činnosti, a také na schopnost pedagogů a ředitelů pracovat s touto zátěží i s dětmi se SVP. To by mělo v důsledku posílit také sebedůvěru pedagogů, vyšší schopnost obnovy sil a také zlepšení vnímání pedagogické profese.

Problémové oblasti:

- 1) nedostatek **podpůrných pracovních pozic** na školách – školní psycholog, speciální pedagog, logopedický asistent, koordinátor pro podporu nadání, kariérový poradce, asistent pedagoga, projektový manažer, IT technik atd.
- 2) **časová vytíženost** ředitelů a pedagogů na úkor vzdělávací činnosti, příliš **administrativy**
- 3) potřeba **systematického vzdělávání** (pedagogů, ředitelů a dalšího školního personálu) dle vývojových trendů ve vzdělávání – profesní rozvoj, zvyšování kvalifikace
- 4) nedostatečné začleňování vzdělávacích aktivit zaměřených na rozvoj **digitální gramotnosti** do výuky všeobecně vzdělávacích předmětů v kontextu plánované revize národních kurikulárních dokumentů (vč. kybernetické bezpečnosti)

- 5) **zkreslené vnímání** pedagogické profese
- 6) v porovnání s EU **podprůměrná profesní zdatnost** českých učitelů v oblasti **motivace** a **aktivního zapojování** žáků do výuky
- 7) **online vzdělávání** – zavádění do výuky, připravenost pedagogická i technicky
- 8) **nezastupitelnost** pedagogů (např. nemocnost nebo jiné pracovní povinnosti pedagogů) – nemožnost účasti na vzdělávání, hrozba nezajištění chodu škol(k)y, hrozba nekvalitně poskytované vzdělávací činnosti, nedostatek kapacity pro nadstandardní práci s dětmi, hrozba syndromu vyhoření, stres, přesčas
- 9) **nedostatečná kapacita ředitelů** pro vypracování dotačních projektů nebo strategických plánů škol

Příčiny:

- zvýšená **psychická zátěž** v rámci práce s dětmi se **SVP**
- děti se **SVP**, výskyt rizikového chování ve školách, výchovné a vzdělávací problémy
- nedostatečná **logopedická** péče, **nezodpovědný** přístup rodičů k logopedii a práci s řečí dětí
- **časová vytiženost** vedení škol i pedagogů - příliš **administrativy** a **byrokratická zátěž** (nedostatek časových možností) na úkor vzdělávací činnosti
- nízká společenská **prestiž** učitele, zkreslené **vnímání** pedagogické profese (pokud dítě něco neumí – „může za to učitel“; pokud něco skvěle zvládá, baví ho to – „přišlo to samo“)
- **nízká sebedůvěra pedagogů**, strnulost vůči inovacím, nechut se sebevzdělávat nebo nedostatek sil se dále vzdělávat
- nedostatečná **nabídka pedagogických i nepedagogických** pracovníků školy v regionu
- **nedostatek kvalitních nepedagogických pracovníků** negativně přispívá k zatěžování pedagogických pracovníků školy a zhoršuje kvalitu pedagogického řízení školy.
- nedostatek **personálu, stárnutí** pedagogů
- nedostatečná **logopedická** péče, nezodpovědný přístup rodičů k logopedii a práci s řečí dětí
- malý počet absolventů, **odchod kvalitních (a hlavně mladých) pedagogů** do jiných (méně stresujících a časově náročných, platově podobných) zaměstnání (např. jazyková sféra, ICT)
- zvýšená potřeba **podpůrných pracovních pozic** na školách z důvodu zvyšujícího se výskytu problémů dětí různého druhu vyžadující zásah odborníka (psycholog, speciální pedagog, logopedický asistent, koordinátor pro podporu nadání, kariérový poradce, asistent pedagoga atd.)
- **podmínky** pracovníků v regionálním školství
- **nezastupitelnost** pedagogů, nedostatečná kapacita ředitelů a pedagogů, vysoká zodpovědnost, nízká prestiž povolání
- **legislativní** změny ve školství (dlouhodobá vize)
- nedostatek **financí** na pedagogické i nepedagogické pracovníky
- podprůměrné **profesní zdatnost** českých učitelů v oblasti motivace a aktivního zapojování žáků do výuky
- nedostatek obsahově potřebného **vzdělávání** pedagogických pracovníků v oblasti příslušné (pre)gramotnosti
- nedostatečná **didaktická a metodická podpora** začínajícím i stávajícím učitelům z praxe pro vhodné a přirozené začleňování moderních vzdělávacích metod do výuky
- nízká **sebedůvěra** pedagogů, strnulost některých pedagogů vůči inovativním krokům ve výuce, nechut se sebevzdělávat (např. online formou)
- absence **sdílených suplujících učitelů** pro větší flexibilitu učitelů pro vzdělávání a další akce škol

Rozvoj individuálních potřeb dětí (nadané děti, děti se SVP, inkluze)

Inkluzivní vzdělávání s sebou přináší pozitiva ve formě schopnosti žáků učit se sounáležitosti, komunikace a vhodného přístupu s dětmi se SVP, ale i vzdělávání a zdokonalování pedagogů v práci s diferencovaným kolektivem. Negativní stránkou jsou prostorové limity i nedostatečné materiální vybavení pro práci s těmito žáky nebo chybějící podmínky pro jejich zapojení do mimoškolních aktivit. V území je v rámci inkluze potřeba upravit legislativní a systémové nastavení pro maximální rozvoj a uplatnění potenciálu všech dětí. Tedy jak dětí se SVP, tak těmi nadanými, jejich potenciál často nemůže být rozvíjen z důvodu zvýšené náročnosti a vytíženosti s dětmi se SVP.

Problémové oblasti:

- 1) chybějící **včasná diagnostika** k nastavení podpůrných opatření a pozdní podchycení rizik vývoje dítěte, spolu s tím je ohrožen výchovně vzdělávací proces, přetíženost PPP a absence psychologů
- 2) **nedostatek kvalitního personálu** pro práci s nadanými dětmi
- 3) **vytíženost** asistenta pedagoga s více dětmi se SVP ve třídě – není prostor pro individuální práci a jednostranný přístup k dětem s poruchami učení či chování, i k nadaným dětem
- 4) **chybějící podmínky pro začlenění žáků se SVP do mimoškolních aktivit**
- 5) **způsob vzdělávání** nadaných dětí a talentů obecně (slabá podpora) i dětí se SVP
- 6) častější **odklady** školní docházky
- 7) chybí zařízení **jeslového** typu či **dětská skupina**
- 8) **inkluze** na školách - související problémy
- 9) **nedostatečné materiální vybavení, podnětných pomůcek či doporučení na ně, nedostatek prostor, či nemožnost stavebních úprav škol pro žáky se SVP i nadaných dětí**
- 10) **bariérovost** škol (někdy nemožnost změny)
- 11) **diskriminace** či šikana žáků nadaných i dětí se SVP, hrozba vzniku rizikového chování

Příčiny:

- nepřehledné legislativní prostředí pro oblast inkluzivního vzdělávání - **nestabilita systémového nastavení**
- **velké počty dětí ve třídách** vyžadujících **podpůrná opatření**, zvýšená náročnost na individuální přístup
- **předsudky** veřejnosti vč. aktérů vzdělávání, které jsou celospolečensky akceptovány a mají svou historickou tradici
- **nedostatek speciálních pedagogů** pro práci s nadanými dětmi i s dětmi se SVP (např. koordinátor pro podporu nadání) i financí na ně
- nejasné **finanční zajištění personálních nákladů** na práci s dětmi se **SVP** (do budoucna zajistit dlouhodobý výhled pro asistenty, 2 a více let)
- **tlak ze strany státu** na rychlou změnu stávajícího systému
- **neinformovanost** odborné i rodičovské veřejnosti v oblasti inkluzivního vzdělávání (hrozby plynoucí z příkladů špatné praxe)
- **přetíženost učitelů** (časová vytíženost, hodně administrativy, ..)
- **jednostranný přístup** k inkluzivnímu vzdělávání směrem k dětem s poruchami učení, chováním, či jiným znevýhodněním – není prostor pro individuální práci s dětmi

- zvýšená **náročnost na individuální přístup** a přípravu
- nedostatek nabídky/doporučení/inspirace/financí na **materiály** pro práci s nadanými dětmi
- nedostatečná **osvěta rodičů** – nesouhlas rodičů s umístěním dítěte ve třídě s dítětem handicapovaným
- rodiče nechtějí nechat vyšetřit dítě v SPP (nevůle nebo nezájem rodičů)

Infrastruktura škol a funkční prostředí školy

Ředitelé i zřizovatelé v území ORP Hořice mají obecně zájem o udržení dobrého technického stavu školních budov i pomůcek. Spolupráce mezi nimi je v území dobrá a také pokrytí školami a jejich dostupnost je vnímána pozitivně. Školy jsou ve svém rozvoji často limitovány prostorovými a finančními možnostmi, svými časovými možnostmi, a přitom jsou tlačeny rychlým rozvojem moderních technologií pro výuku. Školám chybí strategický přístup ve směřování škol i pedagogů. Obecně je zde vnímána potřeba modernizovat školy pro potřeby moderního vzdělávání, a proto se školy soustředí na využívání nevyužitých budov/prostor, nejen vnitřních, ale i venkovních prostor, možnosti sdílených učeben apod.

Problémové oblasti:

- 1) Nedostatek **pomůcek** ve vybavení školy - klasické, speciální, digitální (i bez potřeby instrukce učitele, ale zároveň se zpětnou vazbou,...), programů, her, audiovizuální a jiné techniky, strojního vybavení, materiálu pro výrobky žáků
- 2) Nedostatek **materiálního zabezpečení** výuky (např. vybavení přírodovědných předmětů - Př, Fy, Ch)
- 3) Nedostatek prostorů ve školách pro zřízení **odborných učeben** (jazykové, polytechnické, digitální, dílny...) pro rozvoj polytechniky a robotiky, jazykových schopností
- 4) Nedostatek prostorů ve školách pro vybudování **školních knihoven, relaxačních zón, odpočinkových koutků** pro rozvoj čtenářské gramotnosti
- 5) **Zastarávání** budov/prostor škol, dlouhodobé podfinancování školní infrastruktury, ekologická neúspornost starých budov
- 6) **bariérovost** škol – nemožnost přístupu imobilních dětí

Příčiny:

- nedostatek **finančních prostředků** pro větší investice a rekonstrukce, zřízení odborných učeben, bezbariérová opatření, nákup podnětných pomůcek, materiální zabezpečení výuky
- **prostorové možnosti** škol omezují další rozvoj (školní knihovny, relaxační zóny, odpočinkové koutky apod.)
- **absence strategického přístupu** ke směřování školy/pedagogů
- **odchod části žáků ZŠ na víceletá gymnázia**
- **přílišná časová vytíženost** vedení školy i ostatních pedagogů
- nedostatek **volného prostoru** ve školách, zastaralost stávajících prostor, hygienická nevhodnost, technická nemožnost bezbariérových úprav nebo památkové ochrany budov
- **rozdíly** mezi školami v území
- **odliv** dětí ze spádových MŠ do městských MŠ
- **nenaplněnost** vesnických MŠ/ZŠ (spádové oblasti škol, vylidňování menších obcí, pracovní příležitosti rodičů ve městech)
- nedostatečné zajištění **učeben** pro klíčové kompetence

- nedostatek **pomůcek** ve vybavení školy (klasické, speciální, her, audio a jiné techniky, strojního vybavení a materiálu), materiálního zabezpečení výuky (Př, Fy, Ch)
- **zastarávání** budov/prostor školy, dlouhodobé podfinancování školní infrastruktury, ekologická neúspornost starých budov
- **bariérovost** některých škol
- chybějící školní **zahrady**, školní **hřiště**, případně **tělocvična**
- **nekvalitní** dodavatelé stavebních služeb + nekvalitní a neperspektivní návrhy stavebních prací
- změna **záměru** zřizovatele s danou **budovou**

Kvalitní, bezpečná a moderní škola

Cílem ředitele každé školy by měl být přehled potřeb a možností v souvislostech moderních forem vzdělávání, které s sebou nesou také zajištění bezpečného prostředí školy. Školy se často potýkají s nedostatečnou vybaveností škol moderními technologiemi; technika je často zastaralá nebo chybí. Pedagogové se potřebují neustále vzdělávat a udržovat si povědomí o internetové bezpečnosti, inovacích v oblasti ICT a moderních technologiích v kontextu vzdělávání. Bránit by jim neměla administrativní zátěž ani časové a psychické přetížení. Problémem je obecně finanční zajištění pokrytí všech těchto potřeb, ale často také pracovník, který by IT na škole zajišťoval.

Problémové oblasti:

- 1) Ohrožování **bezpečného prostředí školy** a výuky vlivem moderních technologií a sociálních sítí
- 2) Nedostatečně zajištěná výuka **digitálních kompetencí** (v MŠ i ZŠ)
- 3) Nebezpečí **moderních technologií** a **internetová bezpečnost**

Příčiny:

- nedostatek **finančních** prostředků pro pořízení nebo rozvíjení moderních technologií a digitálních kompetencí (včetně údržby stávající techniky) – technika může být často zastaralá
- rozvoj **moderních technologií** a sociálních sítí; pedagogové nestíhají **vědecko-technickou revoluci**, a to i z důvodu administrativní náročnosti pedagogické profese – ale zároveň slouží jako pozitivní **motivace**, kdyby byl ve výuce čas a prostor
- **náročnost přípravy pro pedagogy** – nové IT vědomosti, delší příprava na výuku, komplikovanost (nedostatek financí pro motivaci učitelů) + žáci a rodiče odmítají snahu pedagogů rozvíjet povědomí o internetové bezpečnosti
- **některé školy jsou nedostatečně vybavené** v rámci ICT vybavení
- nedostatek **pomůcek** ve vybavení školy (digitální, programy, hry, audio a jiné techniky)
- vliv moderních technologií a sociálních sítí na **bezpečí ve školách**
- absence **pracovníka** na školách, který by se staral o **IT techniku** (osoba, která zajišťuje systematickou údržbu a aktualizaci HW a SW)
- **kontroverze** rozvoje digitálních kompetencí v předškolním věku
- žáci mohou zneužít školní techniku k „nelegálním věcem“ – **nedostatečné zabezpečení školských sítí**

Bezpečí, dobré klima a atmosféra ve školách

Kvalitu škol ovlivňuje schopnost ředitelů strategicky plánovat směřování školy i pedagogů pro optimální rozvoj potenciálu dětí a žáků. Důležité je v území také dbát na dobré klima ve škole, být si neustále vědom aktuálních potřeb v souvislostech moderních forem vzdělávání. Pedagogové se potřebují neustále vzdělávat. Bránit by jim neměla administrativní zátěž ani přetížení. Problémem je obecně finanční zajištění na pokrytí všech těchto potřeb. Na dobré klima ve třídě má velký vliv schopnost pedagoga tímto směrem s žáky pracovat, což má vliv na celkovou atmosféru a lehkost v každodenním vzdělávání. Prevencí rizikového chování ve školách je vzdělávání pedagogů pro efektivní primární prevenci, adaptační péče při přechodech mezi MŠ/ZŠ, I./II. stupeň a práce speciálních pedagogů při náznacích takového chování.

Problémové oblasti:

- 1) hrozba **kriminality a rizikového chování** ve školách
- 2) **klima ve třídách** - nepořádek žáků, náznaky nesnášenlivosti a nevhodného chování ze strany spolužáků, problémy při řešení mezilidských vztahů
- 3) **klima školy** – nedostatky v kvalitě interpersonálních vztahů, vazeb a sociálních procesů ve škole vč. úrovně komunikace
- 4) problémový **přechod** dětí na základní školy

Příčiny:

- **příchozí žáci** z malotřídních škol spádových obcí
- výskyty **negativních vlivů** na školách, nárůst počtu rizikového chování (**šikana, kriminalita, diskriminace**)
- nedostatečná **komunikace** mezi některými **MŠ a ZŠ**
- nekoordinované a nejednotné **vzdělávání** pracovníků skutečně **efektivní primární prevence**
- **přetížení pedagogů**, **syndrom vyhoření**, **snížená schopnost pedagogů vnímat signály o rizikovém chování ve škole - individualizace znalostí, dovedností a kompetencí dle cílové skupiny i prostředí, ve kterém je realizována**
- **schopnost školy podchytit nadanější žáky a tyto motivovat**
- rizika **problémového klima ve třídách** (nepořádek, nesnášenlivost, mezilidské vztahy,...) –souvisí s prostory a velkým počtem žáků ve třídě (i s velkým počtem dětí se SVP)
- rizika **problémového klima ve škole** (interpersonální vztahy, vazby a sociální procesy vč. úrovně komunikace)
- hrozba sociálně patologických jevů v **6. třídách** (problémový přechod na II. stupeň i z jiných škol)
- **nestabilní podmínky** ve školství – změny v legislativě školství

Čtenářská, matematická a jazyková pregramotnost a úspěch každého žáka

V území ORP Hořice je v oblasti **čtenářské a jazykové pregramotnosti (ČpG a JpG)** pozitivně vnímána tradice četby v MŠ, což je důležitý základ čtenářské (pre)gramotnosti. Velmi dobře je hodnocena spolupráce MŠ s knihovnami, zejména Městskou knihovnou Hořice, která dlouhodobě velmi dobře pracuje pro rozvoj čtenářské (pre)gramotnosti na Hořicku. Pozitivně je na Hořicku vnímána existence čtenářsky podnětného prostředí v MŠ (čtenářské koutky, nástěnky, nabídky knih, mimoškolní úkoly a aktivity). Pro neustálý rozvoj

ČpG je důležité vzdělávání pedagogů v oblastech ČpG i sdílení dobré praxe mezi nimi. Pro rozvoj JpG je vhodné primárně podporovat jazykovou pregramotnost rodilého jazyka, a hravou formou motivovat i k povědomí o cizích jazycích.

V oblasti **matematické pregramotnosti (MpG)** je na Hořicku je pozitivně vnímán přístup pedagogů k rozvíjení znalostí v oblasti matematické pregramotnosti a jejich využití ve výchově. Stejně důležitým základem pro rozvoj MG do budoucna je jejich přirozený zájem o matematické úlohy a zvědavost v předškolním věku, která by měla být rozvíjena již v rodině od útlého věku. Pozitivně je na Hořicku vnímán rozvoj podnětného prostředí, tedy to, že MŠ realizují akce v oblastech MpG a na zvýšení motivace dětí.

Negativní okolnosti, od kterých se odvíjí **problémové oblasti** v této oblasti je na Hořicku nezáměr a nízká komunikace ze strany rodičů, nerozvíjení přirozené zvědavosti dětí, přetechnizovaná společnost, která bere dětem motivaci k rozvoji a také nedostatek finanční podpory pro rozvoj ČpG v MŠ. Také ale nedostatek času a možností pro práci s nadanými dětmi s mimořádným zájmem o počítání nebo logiku. Dalším je i nedostatečná spolupráce škol s rodiči, nízká snaha rodičů o rozvoj MG, nedostatečná osvěta.

Problémové oblasti:

- 1) Posílit **čtenářskou** pregramotnost
- 2) Posílit **matematickou** pregramotnost
- 3) Posílit **jazykovou** pregramotnost
- 4) Rozvíjet osobnost dítěte po stránce **umělecké** a motivovat je k **celoživotnímu** učení

Příčiny:

- **nedostatečná podpora ze strany rodičů** (vytíženost, špatná domácí příprava) o rozvoj čtenářské (pre)gramotnosti
- **nezáměr ze strany rodičů** (i dětí, které díky špatné výchově postrádají zvědavost) o rozvoj ČpG a MpG
- zvyšující se podíl žáků bez schopnosti se **srozumitelně vyjadřovat, porozumět** přečtenému textu, pokles **aktivní slovní zásoby**
- nízká míra **osobní komunikace** s dítětem
- **přetechnizovaná** společnost – negativní vliv na rozvoj gramotnosti a snižování slovní zásoby; bere **motivaci**
- nedostatek stabilní **finanční podpory** pro rozvoj ČpG (vybavení, materiálně technické zázemí, inovace a výměna pomůcek k rozvoji ČpG, apod.)
- nedostatek času a možností pro práci s **nadanými** dětmi (utlačují se slabší děti)
- nedostatečná **spolupráce škol s rodiči**, nízká snaha rodičů o rozvoj ČG, nedostatečná osvěta
- nedostatečné či zastaralé **materiální a technické vybavení** vč. ICT v oblasti ČpG nebo neoptimální využívání (aktuální literatura např.)
- nedostatek příležitostí pro **pravidelné setkávání** učitelů a sdílení dobré praxe
- **velké počty dětí ve třídách**, nemožnost individuálního přístupu
- nedostatečné využití **dobré praxe** pedagogů
- nedostatečná možnost zajištění **mobilní logopedické prevence** (klinického logopeda) na MŠ
- **životní styl společnosti** – uspěchanost – „přece se nebudu zdržovat čtením, pak to někde najdu“

- nedostupnost **informačních a komunikačních technologií** pro rozvoj příslušné (pre)gramotnosti
- velká **časová vytíženost** učitelů – nedostatek času pro kvalitní setkávání a sdílení zkušeností, finanční ohodnocení za tuto snahu, ale především uzpůsobení časových možností
- rychlá **globalizace** světa jako motivační prvek pro výuku **cizích jazyků** už od MŠ
- „**vyhoření**“ pedagogů, **nezájem** o inovace a rozvoj v oblasti ČpG, MpG, JpG

Čtenářská, matematická, jazyková gramotnost a úspěch každého žáka

V území ORP Hořice je v oblasti **čtenářské, matematické a jazykové gramotnosti (ČG, MG a JG)** pozitivně vnímána spolupráce s knihovnami, zejména Městskou knihovnou v Hořicích se svou pestrout nabídkou kvalitních programů. Dále i zapojování škol do různých soutěží a akcí v oblastech ČG a MG (podnětné prostředí). Důležitou devízou místních učitelů je, že rozvíjí své znalosti o inovativní metody v oblasti MG a využívají je ve výuce. Pozitivně hodnoceno je také využívání tematické databáze příkladů a podpora matematického myšlení u žáků v běžných životních situacích. Slabou stránkou je slabší podpora individuální práce s žáky s mimořádným zájmem o literaturu tvůrčí psaní atd. Negativně vnímána je na Hořicku také nedostatečná podpora ze strany rodičů o rozvoj ČG a MG včetně spolupráce se školou. Dlouhodobě alarmující je zvyšující se podíl žáků bez schopnosti porozumět přečtenému textu, významu slov, pokles aktivní slovní zásoby. Potřebnost finanční podpory jde napříč gramotnostmi a stejně tak i přizpůsobování se rozdílných heterogenním skupinám žáků a velkým rozdílům mezi schopnosti a možnostem jednotlivých žáků.

Negativním vlivem nejen na Hořicku je přetechnizovaná společnost (na druhé straně lze techniku využít k motivaci), nedostatek financí na rozvoj, nedostatečná spolupráce s rodiči i jejich nezájem o gramotnosti, nedostatek motivace žáků apod. Ze slabých stránek a hrozeb vycházejí **problémové oblasti** vč. příčin.

Problémové oblasti:

- 1) Posílit **čtenářskou** gramotnost
- 2) Posílit **matematickou** gramotnost
- 3) Posílit **jazykovou** gramotnost
- 4) Rozvíjet osobnost dítěte po stránce **umělecké** a motivovat je k **celoživotnímu** učení

Příčiny:

- **nedostatečná podpora ze strany rodičů** (vytíženost, špatná domácí příprava) o rozvoj ČG a na mimoškolních aktivitách
- **nedostatečná spolupráce škol s rodiči**, nízká snaha rodičů o rozvoj ČG, nedostatečná osvěta
- **nezájem ze strany rodičů** (i dětí, které díky špatné výchově postrádají zvědavost) o rozvoj ČG a MG (souvisí se čtením v rodině, společným hraním her, zapojováním matematických úloh do běžného života apod.)
- nízká míra **osobní komunikace** s dítětem
- **velké počty dětí ve třídách**, nedostatek času a možností pro individuální přístup k **nadanějším** žákům a žákům s mimořádným zájmem o literaturu, tvůrčí psaní, počítání nebo logiku atd. (utlačují je slabší děti)

- nedostatek **stabilní finanční podpory** pro rozvoj ČG (personální zajištění, pedagogického dozoru koutků, volně otevřených učeben, k možnému **půlení hodin**, k **inovaci a výměně učebních pomůcek** k rozvoji ČG, k zajištění dostatečného počtu těchto pomůcek atd.)
- **přetechnizovaná společnost** – negativní vliv na rozvoj gramotnosti a snižování slovní zásoby; bere **motivaci**
- **rodiče sami nečtou** (děti nemají příklad)
- zvyšující se podíl žáků bez schopnosti se **srozumitelně vyjadřovat, porozumět** přečtenému textu, pokles **aktivní slovní zásoby**
- **nedostatečná motivace** u žáků pro rozvoj ČG, MG, JG
- nedostatečné či zastaralé **materiální a technické vybavení** vč. ICT v oblasti ČG nebo neoptimální využívání (aktuální literatura např.)
- nedostatek příležitostí pro **pravidelné setkávání** učitelů a sdílení dobré praxe
- malý počet nebo neexistence **pravidelných kroužků/doučování/mimoškolních aktivit** v oblasti MG pro **nadané** děti (o kroužky nebyl moc zájem, šikovným dětem se moc nechtělo, měly jiné aktivity. Naopak průměrní až podprůměrní žáci měli o doučování často zájem)
- na školách není dostatečně strukturována forma a metody výuky s ohledem na rozdílné potřeby **heterogenních** skupin žáků z důvodu **velkého počtu žáků** ve třídách
- nedostatečné využití **dobré praxe** pedagogů
- vedení škol nemá dostatek **financí, prostoru** či **vybavení** v běžné výuce, i pro podporu **mimovýukových akcí** zaměřených na rozvoj **čtenářské gramotnosti** a zvýšení **motivace** žáků (např. doučování, projektové dny, kroužky apod.)
- **životní styl společnosti** – uspěchanost – „přece se nebudu zdržovat čtením, pak to někde najdu“
- nedostupnost **informačních a komunikačních technologií** pro rozvoj příslušné gramotnosti
- velká **časová vytíženost** učitelů – nedostatek času/příležitostí pro kvalitní **setkávání** a sdílení **zkušeností/dobré praxe**, finanční ohodnocení za tuto snahu, ale především uzpůsobení časových možností
- rychlá **globalizace** světa jako motivační prvek pro výuku **cizích jazyků**
- „**vyhoření**“ pedagogů, **nezájem** o inovace a rozvoj v oblasti ČG, MG, JG
- **organizační problémy** při vzdělávání pedagogů v **málotřídních ZŠ**
- **snížené vědomostní požadavky** na absolventy ZŠ (přijetí na SŠ)
- **velké množství žáků** s různými **poruchami** (např. týkající se čtení, pochopení textu...), **podpůrnými opatřeními** ve třídě; učitel se musí hodně věnovat jim a nezbyvá tolik prostoru pro ostatní (třeba nadprůměrně nadané) žáky
- nedostatek **kvalifikovaných (kvalitních!)** pedagogů (matematika, IT, přírodní vědy)
- nízká **časová dotace** pro rozvoj matematické gramotnosti v rámci výuky i mimo výuku na 2. stupni ZŠ) např. omezení počtu hodin matematiky na úkor nových předmětů

Škola pro praktický život

Školy na Hořicku aplikují inovativní metody výuky. Školy i žáci jsou otevření rozvoji praktických dovedností, které jsou v území Hořicka vnímány jako důležité a podstatné pro uplatnění dětí v běžném životě. Chybí totiž provázanost teoretických poznatků dětí na každodenní život. Obecně je zde vnímán nerovnoměrný rozvoj polytechnických, digitálních, přírodovědných, technických, sociálních, jazykových, mediálních, finančních, občanských a dalších praktických dovedností. V oblasti jazykové výchovy se v území projevuje zájem rodičů,

ale na druhé straně je zde potřeba příležitostí komunikovat v každodenním životě v cizím jazyce. MŠ i ZŠ cílí na polytechnické a manuální činnosti, zvýšení atraktivnosti technických předmětů a zviditelnění učňovských oborů i technických předmětů na školách.

Problémové oblasti:

- 1) problematický rozvoj **digitálních, přírodovědných, technických a polytechnických** znalostí a dovedností dětí a žáků
- 2) problematický rozvoj rozvíjení **sociální, mediální, finanční a občanské** (pre)gramotnosti
- 3) problematický rozvoj rozvíjení **praktických** dovedností a **fyzické zdatnosti** dětí a žáků

Příčiny:

- **nerovnoměrný rozvoj** technického myšlení, manuální zručnosti a tvořivosti, sociální, mediální, finanční (pre)gramotnosti a především upevnění vědomostí a dovedností (2. stupeň ZŠ)
- málo příležitostí **komunikovat v každodenním životě** v cizím jazyce
- **nerovnoměrný rozvoj** digitálních, přírodovědných, technických a polytechnických znalostí a dovedností dětí a žáků, sociální, mediální, finanční a občanské (pre)gramotnosti, praktických dovedností (při řešení běžných životních situacích), manuální zručnosti a tvořivosti a fyzické zdatnosti dětí a žáků – děti, a často i rodiče, využívají PC jen na hraní
- chybí provázanost teoretických poznatků dětí na každodenní život (např. proč se platí daně)
- **neatraktivnost technických předmětů** (M, F, Ch, PŘ) a jejich návaznost na polytechnické vzdělávání
- nízká nabídka kvalitního **polytechnického** vzdělávání vč. rozvoje manuální zručnosti (1. stupeň ZŠ)
- **obtížná měřitelnost** podnikavosti, iniciativy, občanských a sociálních kompetencí dětí a žáků
- nedostatečná **vybavenost** škol pro realizaci technického vzdělávání, vč. pomůcek a materiálu, zrušené dílny
- **nízká nabídka** kvalitního **polytechnického** vzdělávání vč. rozvoje manuální zručnosti (1. stupeň ZŠ)
- nepodporuje se **iniciativa a motivace** pro rozvoj kreativity a iniciativy dětí a žáků, nedostatek aktivit na její podporu
- nedostatek **specializovaných pedagogů** pro technické vzdělávání
- nedostatečné **praktické využívání jazyka**, důraz na teoretickou znalost jazyka
- pasivní přístup a neangažovanost části rodičů k cizím jazykům
- snížená **motorika** a manuální zručnost dětí
- dlouhodobý **celospolečenský nezájem** o **učňovské** obory ve srovnání s maturitními obory
- **rychlý vývoj technologií** a nemožnost udržet krok s novinkami
- nedostatek žáků se **zájmem o technické obory**
- **účinek** polytechnické výchovy se projeví až v **dlouhodobém** časovém horizontu
- rychlé **technické zastarávání** IT a digi techniky ve škole
- **nekompatibilita** IT vybavení školských zařízení
- nedostatek **finančních prostředků** na rychlou obnovu IT a digitální techniky a na pomůcky pro jazykové vzdělávání
- absence **dobrých vzorů** ve společnosti a samotných rodinách
- při systémové nepodpoře hrozí **degradace** celé společnosti
- lokální absence kvalitního **pedagoga** pro **jazykové** vzdělávání

Spolupráce s rodiči a veřejností, komunikace a propagace

V území Hořicka je velmi znatelná přehlčenost rodičů, často až nezáměr rodičů o vývoj dětí a jejich nízké zapojování do života školy a procesu vzdělávání. Apelovalo se proto na hlubší spolupráci rodičů s pedagogy a zvýšení jejich informovanosti. Komunikace škol je potřebná pro účinnou propagaci a plnou informovanost.

Problémové oblasti:

- 1) nízké **zapojování** rodičů a zákonných zástupců do života školy a do procesu vzdělávání
- 2) špatná **spolupráce** s rodiči
- 3) nízká **informovanost** rodičů
- 4) nedostatečná **propagace** školy v širším okolí

Příčiny:

- přehlčenost **rodičů**, **nezáměr rodičů** o své děti a jejich vývoj, **rodiče přestanou cítit zodpovědnost za výchovu** svých dětí
- **nízké zapojování** rodičů a zákonných zástupců do života školy a do procesu vzdělávání, komplikovaná **spolupráce** s rodiči
- nízká společenská **prestíž** učitelského povolání, **přeceňování** svých dětí ze strany rodičů a **despekt** k pedagogům
- **vytíženost** pedagogů, administrativní zátěž
- nízká **informovanost** rodičů
- rodiče **nevnímají** a někdy nepřikládají **důležitost** povinnému předškolnímu vzdělávání
- „**konkurence**“ mezi školami
- **konkurence** mezi školami, nedostatečná **motivace** a **nezáměr** subjektů o spolupráci

Zájmové a neformální vzdělávání, spolupráce se školami a dalšími institucemi, komunikace mezi aktéry vzdělávání

V této oblasti je třeba vytvářet podmínky pro systémovou spolupráci a intenzivní komunikaci mezi jednotlivými aktéry různých stupňů vzdělání, ale i mezi pedagogy, kde přenos dobré praxe pomůže zkvalitnění řízení či výuky, vytvoří se sítě aktivních pedagogů a vznikají důležití leadři v území. Klíčové kompetence dětí/žáků se podporují vhodnou mimoškolní a zájmovou činností, na druhé straně je zde snižující se zájem dětí o ně, finanční stránka nejen pro rodiče, ale i pro poskytovatele těchto služeb.

Problémové oblasti:

- 1) **nedostatek časového prostoru** pro spolupráci MŠ, ZŠ a dalších aktérů ve vzdělávání, plně sdílet, inspirovat se, přenášet dobrou praxi, vyměňovat si zkušenosti
- 2) slabá **komunikace** mezi pedagogy, slabé sdílení dobré praxe
- 3) slabá **spolupráce** s odborníky v tématu klíčových kompetencí
- 4) nedostatečná **motivace** a **nezáměr** aktérů ve vzdělávání o spolupráci

Příčiny:

- materiální a finanční **náročnost provozu** vč. pomůcek, nedostatek **prostor**, nedostatečné **zázemí** pro rozvoj
- **nezájem** dětí ze **socio-kulturně znevýhodněného prostředí** - **chybějící podmínky** pro začlenění žáků se **SVP** do mimoškolních aktivit
- nedostatek **finančních prostředků**, např. na zaplacení kvalitního lektora
- **finanční zátěž** pro rodiče
- nedostatek **časového prostoru** pro spolupráci aktérů ve vzdělávání, pro přenos dobré praxe, inspiraci, výměnu zkušeností
- **koncentrace** poskytovatelů v centrech regionu, **zahlcenost** území, vzdálenost mezi
- **vytíženost** pedagogů (nárůst administrativní zátěže) i jednotlivých subjektů, nedostatek časového prostoru pro **spolupráci** aktérů ve vzdělávání, pro přenos dobré praxe, inspiraci, výměnu zkušeností
- chybějící **metodické orgány** pro zaštitění spolupráce shora
- „**konkurence**“ mezi školami
- jednotlivými zařízeními
- **úpadek** stávajících organizací zabývajících se mimoškolními činnostmi
- **nezájem rodičů** („mám je pořád někam vozit“, „zbavil jsem se dítěte do kroužku“)
- **klesající zájem dětí** o organizované mimoškolní aktivity
- komplikované **dojíždění** pro přespolní

Povědomí o regionu, uplatnitelnost na trhu práce, kariérní rozhodování aneb vývoj a vazba začíná již na ZŠ

V území Hořicka je potřebou posílit spolupráci se středními školami i organizacemi v území, pro podporu kariérního rozhodování žáků, společně se systematickým kariérovým poradenstvím na školách. Vhodnými formami pro zviditelnění technických oborů jsou projektové dny ve školách, besedy s úspěšnými absolventy, exkurze atd. U dětí a žáků je třeba posilovat povědomí a zájem o region Hořicka, který se pyšní dlouholetou řemeslnou, kulturní a historickou tradicí.

Problémové oblasti:

- 1) nerozvinutá **spolupráce** se **středními školami** a dalšími organizacemi v regionu
- 2) nedostatečně rozvinutý systém **kariérového poradenství** na školách
- 3) nízké povědomí dětí a žáků o **regionu**

Příčiny:

- nízký počet **exkurzí** do skutečných provozů, nedostatek **financí** na ně a velká zatíženost škol - nedostatek času v rámci plnění ŠVP
- nízké **povědomí** dětí a žáků o **regionu**
- nerozvinutá **spolupráce** s organizacemi pro podporu povědomí žáků/dětí o region
- dlouhodobý **celospolečenský nezájem** o učňovské obory ve srovnání s maturitními obory
- **nedostatečně proaktivní zájem** rodičů a potažmo dětí o celoživotní zájem o region – není vůbec/téměř v celé naší společnosti

- nedostatečně rozvinutý **systém kariérového poradenství** na školách a výukových aktivit vázaných na pozdější profesní život žáků
- nedostatečné využití kapacity **kariérových poradců** na školách
- **omezená a zkreslená představa** žáků (jejich okolí) o některých zaměstnáních
- **vliv rodičů** (nenechají dítě rozhodnout)
- nedostatečná opora ve vzdělávání týkající se **povědomí dětí a žáků o region** ze strany učitelů
- nedostatek **patriotů** v regionu předávající náklonost k domovu
- nedostatek **uvědomění** ZŠ, že vývoj a vazba na budoucí povolání **začíná již na ZŠ**
- vytvářet žákům příležitosti a podporu pro odpovědné **kariérní rozhodování** širším uplatněním kvalitního **kariérového poradenství** (volba povolání nebo dalšího vzdělávání), zařazením **výukových aktivit** představujících jednotlivé profese, odvětví a využití školních poznatků v životě a v práci (motivace pro vzdělávání a přípravu na povolání) a koncepčním **důrazem na matematiku a polytechnické vzdělávání** (konkrétně zaměřená motivace pro vzdělávání a přípravu na technická povolání v segmentu ohroženém nedostatkem kvalifikovaných pracovníků a odborníků)

Stabilizované a optimalizované legislativní, právní a finanční prostředí ve školách

V území ORP Hořice prostupuje mnoha tématy problém obrovské administrativní zátěže škol. To vyžaduje systémové změny ve školství včetně stabilizaci financování vzdělávacího systému a také optimalizaci podmínek pracovníků v regionálním školství. Území se potýká s absencí suplujících učitelů, nepedagogických pozic pro to, aby mohl být věnován větší prostor vzdělávacímu procesu, nadaným dětem nebo dětem se SVP, ale také pro vyšší možností pedagogů se vzdělávat nebo přenášet dobrou praxi a zkušenosti navenek i mezi sebou. Pozitivně jsou vnímány dotační možnosti a také spolupráce s MAP.

Problémové oblasti:

- 1) **nestabilní podmínky** ve školství
- 2) podmínky **pracovníků** v regionálním školství
- 3) nestabilní **financování** vzdělávání

Příčiny:

- problémy se zajištěním **dopravy** na akce, finanční zátěž
- absence **sdílených suplujících učitelů** pro větší flexibilitu učitelů pro vzdělávání a další akce škol
- absence pozice **projektového manažera** ve školách
- obrovská **administrativní zátěž** škol, nedostatek prostoru pro vzdělávací činnost, vyhoření
- **nekonceptnost** při řešení **financování** vzdělávacího systému
- **personální poddimenzování** škol i školských poradenských zařízení nebo nekvalitní pedagogové
- změny v **legislativě** a nestabilní **systémové** nastavení školství
- **nesoulad** práce ministerstev (MŠMT, MPSV...)
- šíření poplašných zpráv a **dezinformací**
- **organizační** problémy při vzdělávání pedagogů v **málotřídních ZŠ**
- nedostatek stabilní **finanční podpory**, **dotační** problematika
- **finanční zajištění** pravidelné **spolupráce** s různými **odborníky**, lektory, rodilými mluvčími apod.
- **drahé** pracovní sešity a učební materiály

4 PŘÍLOHY

Příloha č. 1 Řízení procesu MAP

Příloha č. 2 Analýza existujících strategických záměrů a dokumentů

Příloha č. 3 SWOT-3 analýza

Příloha č. 4 Analýza problémů, příčin, návrhy řešení

Příloha č. 5 Analýza zainteresovaných stran, Analýza rizik

Příloha č. 6 Strategický rámec MAP (investiční priority, Dohoda o prioritách)

Příloha č. 7 Komunikační plán a konzultační proces